

Informatieblad

Het Informatieblad zal in 2019 zeven keer verschijnen, Deo volente, en natuurlijk ook afhankelijk van uw interesse en steun. We streven nu naar dubbele nummers, met uitzondering van doorgaans de maanden juni en november. Maar dit jaar zal i.p.v. juni de maand februari een enkel nummer krijgen, omdat de Vasten pas in maart begint. Daarmee kunnen we nog wat verwijlen bij de komst van Jezus de Messias in de wereld, waarvan de grijze Simeon zei, dat die beroering zal veroorzaken. Hij sprak over het “teken van tegenspraak”, en tot Maria “een zwaard zal ook uw hart doorboren”. *Lc 2, 34 v.* Nederige en rechtschapen mensen moeten vroeg of laat de Messias erkennen!

Bij de bekering van de H. Paulus vereenzelvigt Jezus zich met Zijn Kerk “Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij?” *Hand. 9, 4* Niet bevreemdend voor ons is dus het lijden van de R.K. Kerk, Zijn Kerk, die leeft in haar Traditie. De houding tegenover haar zal dus uiteindelijk ook de rechtschapenheid of boosheid van het menselijk hart ontsluiëren.

Wat moeten we denken van het kerkelijk nieuws, dat Paus Franciscus de Pauselijke Commissie *Ecclesia Dei* heeft opgeheven met het *Motu Proprio Da oltre trent'anni*, ondertekend op 17 januari jl.?

Deze commissie werd in 1988 door Paus Johannes Paulus II opgericht om geestelijken en leken verbonden met de Priesterbroederschap van Mgr. Marcel Lefebvre, die na het decreet van excommunicatie – vanwege de bisschopswijdingen – met de Opvolger van Petrus verenigd wilde blijven, de mogelijkheid te verschaffen hun eigen geestelijke en liturgische tradities te behouden. Later kwam er voor deze commissie als taak bij, de dialoog te voeren met de Priesterbroederschap St. Pius X.

Intussen is er wel wat veranderd. Het behoud van de Traditionele Mis en het gebruik van het rituale van 1962 werd in 2007 veilig gesteld door het *Motu Proprio Pontificum* van Paus Benedictus XVI. Het decreet van excommunicatie werd door dezelfde Paus op 21 januari 2009 ingetrokken. In dat jaar werd de commissie bij de Congregatie voor de Geloofsleer gevoegd.

De Priesterbroederschap heeft nooit over slechts een praktische overeenkomst willen onderhandelen. De kerkcrisis kan namelijk niet tot geestelijke of liturgische kwesties alleen gereduceerd worden. Het gaat dieper, het hart van het geloof is geraakt, de leer van de Openbaring is betroffen en het recht van Christus Koning op aarde te heersen over mensen en gemeenschappen.

Paus Franciscus zegt, dat de dialoog met de Priesterbroederschap inderdaad vooral over doctrinaire kwesties gaat. Trouwens vanaf november 2017 werd die dialoog ook gevoerd door de Congregatie voor de Geloofsleer. De Commissie *Ecclesia Dei* is zodoende overbodig geworden, vandaar de opheffing. Haar verantwoordelijkheden worden door de Congregatie voor de Geloofsleer overgenomen.

Bidden wij voor het kerkelijk erfgoed van Mgr. Lefebvre, de Priesterbroederschap St. Pius X, waarvoor we God innig moeten danken! Bidden wij ook voor de Paus, alle bisschoppen en priesters! Laat ons veel durven vragen, opdat de R.K. Traditie bovengronds opnieuw mag erkend worden en gedijen tot heil van de zielen!

Pater Carlo de Beer

Ze hebben Hem onttroond

Hoofdstuk 18 Het sprookje van de naakte waarheid *Van Lamennais tot Sangnier*

“Ze durven godslasterlijk te beweren dat er een geestelijke band is tussen het Evangelie en de Revolutie.”

H. Pius X

Nauwelijks heeft het “katholiek” liberalisme vorm gekregen, of het zet onder de *vlag van de vooruitgang* de aanval in tegen de Kerk. Laat ik enkele namen van het progressieve liberalisme noemen.

1. Lamennais (1782-1854)

Félicité de Lamennais, een priester die tegen de Kerk zal opstaan en zijn priesterschap ontrouw zal worden, baseert zijn liberalisme op de mythe van de *vooruitgang van de mensheid*, die zich openbaart door een groeiende drang van de volkeren naar vrijheid. “Die beweging,” zegt hij, “is onverwoestbaar verankerd in een eerste grondwet, krachtens welke de mensheid ernaar streeft om zich geleidelijk los te maken uit de banden van de kindsheid. Dat gebeurt naarmate de volkeren, als het intellect door het groeiend en zich ontwikkelend christendom bevrijd is, bij wijze van spreken de mannelijke leeftijd bereiken”.¹ In de middeleeuwen had de mensheid in haar kindjaren het voogdijchap van de Kerk nodig. Tegenwoordig moeten de vol-

wassen geworden volkeren zich losmaken van die voogdij door de Kerk te scheiden van de staat. Wat de Kerk betreft, die moet zich aanpassen aan de nieuwe toestand die zij zelf heeft geschapen:

“Een nieuwe sociale orde, gebaseerd op een geweldige vrijheidsontwikkeling, onontkoombaar gemaakt door het katholicisme dat zelf in de zielen het ware begrip en gevoel voor recht heeft doen groeien.”

Uit de folder, opgesteld om het program van het dagblad *L'Avenir* uiteen te zetten, blijkt dat de theorie van Lamennais uitloopt op puur liberalisme:

“Alle vrienden van de godsdienst moeten begrijpen, dat die maar één ding nodig heeft: de vrijheid”.

Dat betekende dat men de Kerk voor de wet gelijk wilde schakelen met alle religieuze verenigingen of confessies. Paus Gregorius XVI moest die dwaling wel veroordelen. Dat deed hij in de encycliek *Mirari vos* van 15 augustus 1832 door hen te veroordelen:

“die Kerk en staat willen scheiden en de onderlinge eendracht van staatsgezag en priesterschap willen verbreken”. “Want,” legt hij uit, “het is zeker dat de voor de belangen van godsdienst en burgerlijk gezag altijd zo gunstige en heilzame eendracht gevreesd wordt door de aanhangers van een ongebreidelde vrijheid”.² – en ook “de dwaze stelregel of liever de waanzin dat men aan wie dan ook de vrijheid van geweten moet verzekeren en waarborgen”.³

Natuurlijk kon de Kerk zich niet neerleggen bij het revolutionaire en liberale beginsel van vrijheid voor allen, bij de toekenning van dezelfde vrijheid aan alle religieuze opvattingen zonder onderscheid! En wat de mythe van het groeiende mondig-worden van de mensheid betreft: de katholieke godsdienst noemt dat terecht *geloofsafval van de volkeren*.

2. Marc Sangnier en de “*Sillon*”

Ondanks de pauselijke veroordelingen blijft het progressieve liberalisme de Kerk binnendringen. Abbé Emmanuel Barbier heeft een boekje geschreven dat heet: *Le progrès du libéralisme en France sous le pontificat du pape Léon XIII*⁴. (De vooruitgang van het liberalisme in Frankrijk onder het pontificaat van Leo XIII). Daar staat een hoofdstuk in over het “progressieve katholicisme”, waar de schrijver dit van zegt:

“De uitdrukking ‘progressief katholicisme’ is er een die graag gebruikt wordt door M. Fogazzaro in zijn roman *Il Santo*, om al de hervormingen aan te duiden die hij op het gebied van leer, inwendig leven en tucht van de Kerk vraagt. De beweging die wij in Frankrijk hebben bestudeerd en waarvan M. Fogazzaro tegenwoordig in Italië de meest gezaghebbende woordvoerder is, heeft bijna precies dezelfde strekking”.

Als men dan nog weet dat Fogazzaro schaamteloos voorstelde om de Kerk door het modernisme te laten overspoelen, dan ziet men wel dat modernisme en liberaal katholicisme broer en zus zijn en dezelfde tactiek toepassen⁵.

*
* *

In 1894 begint Marc Sangnier met de uitgave van zijn tijdschrift *Le Sillon*, waardoor er onder de jeugd een stroming ontstaat die ervan droomt de Kerk te verzoenen met de principes van 1789 en de Kerk wil doen samenwerken met het socialisme en de universele demo-

Het eerste element van die waardigheid is de vrijheid, in die zin dat ieder mens autonoom is, behalve op godsdienstig gebied. Uit dat grondbeginsel trekt de Sillon de volgende conclusies:

“Op dit ogenblik is het volk onder de voogdij van een van het volk onderscheiden gezag. Daar moet het zich van losmaken: politieke emancipatie (...). Een politieke en sociale organisatie die op de dubbele grondslag van vrijheid en gelijkheid berust en waar weldra de broederschap bij zal komen, dat noemen ze democratie”.

cratie op basis van de ontwikkeling van het menselijk geweten. Toen zijn ideeën in de seminaries doordrongen en de beweging op godsdienstig gebied steeds onverschilliger werd, zag de H. Pius X zich verplicht zijn brief *Onze apostolische opdracht* van 25 augustus 1910 te schrijven. Die brief veroordeelt de door de leiders van de Sillon gekeesterde droom van hervorming van de maatschappij:

“Hun droom is, de natuurlijke en traditionele grondslagen ervan te veranderen. Zij beloven voor de toekomst een stad die op andere beginselen is gegrondvest, beginselen die ze voor vruchtbaarder en heilzamer durven te verklaren dan die waarop de christelijke stad van nu berust (...).

De Sillon wil op een prijzenswaardige wijze bezorgd zijn om de menselijke waardigheid. Maar die waardigheid ziet hij zoals sommige filosofen waarover de Kerk allesbehalve tevreden kan zijn.

Nadat de H. Pius X evenals Leo XIII de valse slogan van vrijheid en gelijkheid aan de kaak heeft gesteld, legt hij de achtergronden van het progressieve liberalisme van de Sillon bloot:

“De Sillon gaat tenslotte uit van een verkeerde opvatting van de menselijke waardigheid. En omdat die het fundament vormt van de sociale grondbegrippen, moeten deze ook allemaal vals zijn.

Volgens de Sillon zal de mens zijn naam pas echt waard zijn op de dag dat hij zich een verlicht, sterk, onafhankelijk en autonoom geweten heeft verworven, een geweten dat geen meester meer nodig heeft, dat alleen maar aan zichzelf gehoorzaamt en zonder verkeer te handelen de grootste verantwoordelijkheden op zich kan nemen. Dat zijn grote woorden waarmee men de menselijke hoogmoed prikkelt (...).

Wat! Ze willen uw katholieke jeugd wantrouwig maken tegenover de Kerk,

haar moeder! Ze maken haar wijs dat het de Kerk negentien eeuwen lang niet is gelukt om de maatschappij in de wereld een gezonde basis te verschaffen en dat de Kerk zich de sociale begrippen van gezag en vrijheid, van gelijkheid, broederschap en menselijke waardigheid nog altijd niet eigen heeft gemaakt (...). Dat zijn opvattingen, ingegeven door de revolutie (...). Wij hoeven niet aan te tonen dat de komst van de universele democratie niet van belang is voor het werk van de Kerk in de wereld” (...).

Dan stelt de H. Pius X het indifferetisme van de Sillon aan de kaak, een indifferentisme dat als twee druppels water lijkt op dat van Vaticanum II:⁶

“Wat moeten we denken van die eerbied voor alle dwalingen en van die vreemde uitnodiging door een katholiek aan alle afgescheidenen om hun overtuiging door studie te versterken en daaruit steeds nieuwe kracht te putten? Wat moeten we denken van een verbond waarbinnen alle godsdiensten en zelfs de vrije gedachte⁷ zich zonder meer mogen uiten?”

En de heilige paus stoot door tot de kern van de zaak:

“De Sillon (...) is voortaan alleen nog maar een armzalig uitvloeisel van een grote afvallige stroming die in alle landen wordt georganiseerd om te komen tot de stichting van een universele Kerk zonder dogma's, zonder hiërarchie of regel voor de geest, zonder rem op de hartstochten (...).

Wij zijn maar al te goed op de hoogte van de sombere kweekplaatsen waar die verderfelijke leerstellingen worden uitgedokterd (...). De leiders van de Sillon hebben het niet kunnen laten: door hun overspannen gevoelens (...) hebben ze zich laten meeslepen om een nieuw Evangelie te gaan aanhangen (...). Omdat hun ideaal verwant is met dat van de Revolutie durven ze godslasterlijk beweren dat er een geestelijke band is tussen Evangelie en revolutie (...).

De H. Vader besluit dan zijn brief met vast te leggen waaraan de echte sociale orde moet voldoen:

“(...) De Kerk, die het geluk van de volkeren nooit heeft verraden door compromitterende verbintenissen aan te

gaan, hoeft zich niet vrij te maken van het verleden (...). Ze hoeft met de steun van hen die echt aan het herstel van het sociale leven willen werken de door de Revolutie⁸ gebroken organismen maar weer te herstellen en die, bezield door de oude christelijke geest, maar aan te passen aan het nieuwe milieu dat door de materiële evolutie van de tegenwoordige maatschappij⁹ ontstaan is. *Want de ware vrienden van het volk zijn geen revolutionairen of nieuwlichters, maar traditionalisten*".

Met die krachtige en nauwkeurige woorden veroordeelt de H. Paus Pius X het progressieve liberalisme en definieert hij de echt katholieke houding.

Het is mijn grootste troost, van mijzelf te kunnen getuigen dat ik trouw gebleven ben aan de leer van die heilig verklaarde paus.

De aangehaalde passages werpen een eigenaardig licht op de conciliaire leerstellingen die zich op hetzelfde gebied bewegen. Daar zal ik weldra nader op ingaan.

1. *Oeuvres complètes*, t.x. Blz. 317-318, geciteerd door *le Dictionnaire de théologie*, t.VIII, kolom 2489
2. Dz 1615.
3. PIN 24. Dz 1613.
4. Ofschoon het werk destijds uit voorzorg veroordeeld is, heeft het zijn volle waarde behouden.
5. Vgl. Ploncard d' Assac, "Een geheime maatschappij in de Kerk?", in *L'Église occupée*, hfdst 15.
6. Vgl. *Dignitatis humanae*, nr. 4.
7. De "vrije gedachte" is slechts een vertakking van de vrijmetselarij.
8. De H. Pius X bedoelt hier het gildewezen van de ambachtslui, bewerker van sociale eendracht, dat lijnrecht tegenover de vakbeweging staat, die oorzaak van klasstrijd is.
9. De evolutie heeft betrekking op de materiële en technische vooruitgang, maar mens en maatschappij blijven onderworpen aan dezelfde wetten. Vaticanum II zal in *Gaudium et spes* dat onderscheid negeren en daardoor opnieuw in de uiterst linkse doctrine van de Sillon vervallen.

Hoofdstuk 19

Het zinsbedrog van het pluralisme

Van Jacques Maritain tot Yves Congar

Zoals ik u in ons vorig onderhoud heb laten zien, is het zogenaamd katholieke liberalisme onder de vlag van de vooruitgang tegen de Kerk ten aanval getrokken. Om in alle rust te kunnen binnendringen in de Kerk, die het tot dan toe scherp veroordeelde, hoefde het alleen nog maar de *mantel van de filosofie* aan te trekken! Hoe die liberale geest tot aan de vooravond van Vaticanum II in de Kerk is doorgedrongen kan ons door enkele namen duidelijk worden.

Jacques Maritain (1882-1973)

Jacques Maritain mag gerust de vader van de godsdienstvrijheid van Vaticanum II genoemd worden. Wat Paulus VI betreft, die had de politieke en sociale opvattingen van de liberale Maritain van na 1926 geslikt en hem als zijn leermeester erkend. De H. Pius X was beslist beter geïnspireerd, toen hij als leermeester kardinaal Pie¹ koos, aan wie hij de voornaamste passages van zijn eerste encycliek *E supremi apostolatus* en zijn devies "Alles herstellen in Christus" ontleende.

Helaas, het devies van Maritain en wel- dra dat van Paulus VI was eerder: “Al- les herstellen in de mens”! Om zijn oude leermeester te danken overhandigde Paulus VI hem op de sluitingsdag van het concilie de tekst van een van de laatste concilie-boodschappen aan de wereld. Welnu, een van die door kardinaal Lién- art voorgelezen teksten, de *boodschap aan de regeringsleiders*, verklaarde het volgende:

“In uw aardse en tijdelijke stad richt [God] op geheimzinnige wijze Zijn gees- telijke en eeuwige stad op, Zijn Kerk. En wat vraagt zij van u, die Kerk, na weldra tweeduizend jaar wederwaardigheden van allerlei aard in haar betrekkingen met u, aardse machten? In een van de be- langrijkste teksten van dit concilie heeft zij het u gezegd: *Zij vraagt van u alleen maar de vrijheid*, de vrijheid om te ge- loven en haar geloof te prediken, de vrij- heid om haar God te beminnen en Hem te dienen, de vrijheid om Zijn boodschap van leven te beleven en aan de mensen door te geven. Vrees haar niet: zij is de weerspiegeling van haar Meester, wiens mysterieus handelen geen inbreuk maakt op uw voorrechten, maar heel het mense- lijke geneest van zijn noodlottig verval, het van aanschijn verandert, het vervult met hoop, waarheid en schoonheid”.²

Dat was de heiligverklaring van de stel- ling van Maritain met betrekking tot de “*van nature christelijke maatschappij*”. Volgens die opvatting maakt de Kerk, die niet meer wil steunen op de wereld- lijke macht en gedreven wordt door een noodzakelijk verlangen naar vooruit- gang, zich vrij van de hinderlijke voogdij van katholieke staatshoofden. Voortaan

Kardinaal Pie

tevreden met de vrijheid alleen wil zij nog slechts een in het deeg verborgen evangelische zuurdesem zijn of het teken van heil voor de mensheid.

Maritain geeft toe dat die “ontvoogding” van de Kerk ook wel een scheiding te- weegbrengt tussen het tijdelijke en het geestelijke, tussen de burgerlijke maatschappij en de Kerk. Hij geeft toe dat het openbare leven losraakt van de Kerk, wat in sommige opzichten een “verlies” is. Maar dat verlies wordt ruimschoots goedgeemaakt door de vooruitgang van de vrijheid en door het in de burgerlijke maatschappij wettelijk erkende gods- dienstige pluralisme. Ieder religieus ge- nootschap zou dan een eigen juridisch statuut bezitten en een rechtvaardige vrijheid genieten³. Zo komt er in de loop van de geschiedenis van de mensheid

Jacques Maritain

een wet te voorschijn, “een dubbele wet van verval en van toename in energie”: de wet van het ontluiken van het geweten van de persoon en van de vrijheid enerzijds, en anderzijds de daarmee in wisselwerking staande wet van het verminderen van de wereldlijke machtsmiddelen van de Kerk en dus ook van haar triumfalisme:

“Terwijl de tand des tijds en de passieve materie in de loop van de geschiedenis de dingen van deze wereld en hun energie langs natuurlijke weg verkwisten en bederven, verbeteren de scheppende krachten die eigen zijn aan geest en vrijheid (...) hoe langer hoe meer de kwaliteit van hun energie. Zo gaat het leven van de menselijke gemeenschappen voort en ontwikkelt het zich ten koste van veel verliezen”.⁴

U herkent de fameuze “*scheppende energie*” van Bergson en het niet minder fameuze “*ontluiken van het geweten*” van Teilhard de Chardin. Heel die grote wereld: Bergson, Teilhard, Maritain

heeft tientallen jaren, en nog voor lange tijd, de katholieke gedachte beheerst en bedorven!

Maar, zult u Maritain voor de voeten gooien, wat komt er van de heerschappij van Onze Lieve Heer over de maatschappij terecht in uw “van nature christelijke maatschappij”, als de staat Jezus Christus en Zijn Kerk niet meer erkent?

Knoop het antwoord van de filosoof goed in uw oren: de christenheid (of het Koningschap van Jezus Christus over de maatschappij) kan in de loop van de geschiedenis verschillende vormen aannemen die in wezen verschillend, maar analoog beschouwd één zijn. Op de middeleeuwse christenheid van het “sacrale” en “theocratische” type (wat een dubbelzinnigheden schuilen er onder die termen!), dat gekenmerkt werd door de overvloed van wereldlijke middelen in dienst van de eenheid van het geloof, moet tegenwoordig een “*nieuwe christenheid*” volgen die, zoals we hebben gezien, gekenmerkt wordt door de wederkerige bevrijding van het wereldlijke en het geestelijke en door het godsdienstig en cultureel pluralisme van de staat.

Hoe handig wordt hier gebruik gemaakt van de filosofische theorie van de analogie om het sociale Koningschap van Onze Heer Jezus Christus zonder meer te ontkennen! Dat het christendom zich in de monarchie van een H. Lodewijk en in de republiek van Garcia Moreno verschillend kan ontplooiën is vanzelfsprekend, maar dat de staat van Maritain, de pluralistische “van nature christelijke staat”,

*
* *

Jacques Maritain is eigenlijk verblind door de open, pluralistische civilisatie van de Verenigde Staten van Amerika, waarbinnen de katholieke Kerk, die alleen maar kan steunen op het stelsel van de vrijheid, het aantal leden en instellingen een grote vlucht heeft zien nemen. Maar is dat argument sterk genoeg om van het pluralisme een beginsel te maken? Laten we de pausen om antwoord vragen.

In zijn encycliek *Longiqua Oceani* van 6 januari 1895 prijst Leo XIII de vooruitgang van de Kerk in de Verenigde Staten. Hij oordeelt er als volgt over:

nog een christelijke wereld is waarin het sociale rijk van Jezus Christus verwezenlijkt wordt, dat ontken ik vierkant! *Quanta cura, Immortale Dei* en *Quas primas* verzekeren mij, dat Jezus Christus geen honderdeneen manieren heeft om over een maatschappij te heersen. Hij heerst door de weg te wijzen, door de burgerlijke wetten op Zijn goddelijke wet af te stemmen. Een gemeenschap waarin men *verschillende* godsdiensten heeft (zoals bijv. in Libanon) tolereren, en zijn best doen, opdat Jezus Christus er toch het ‘centrum’ van is, is één ding – het pluralisme verkondigen in een staat die nog grotendeels katholiek is, is iets héél anders. Dat systeem ook nog met de naam “christendom” willen dopen, is het toppunt! Neen, de “nieuwe christelijke wereld” zoals Jacques Maritain die ziet, is slechts een stervende, afvallig geworden christenheid die haar koning heeft verworpen.

“Bij u [schrijft hij aan de Amerikaanse bisschoppen] heeft de Kerk, daar ze door geen enkele wet gehinderd wordt en door het gemene recht en een billijke rechtspraak tegen gewelddadigheden wordt beschermd, de gewaarborgde vrijheid gekregen om onbelemmerd te leven en te werken. Dat is allemaal waar; toch moet men oppassen voor een verkeerde kijk op de dingen: wij mogen daar niet de conclusie uit trekken dat de beste toestand voor de Kerk de Amerikaanse is, of dat het altijd goed en nuttig zou zijn de burgerlijke en godsdienstige zaken te scheiden en uiteen te halen, zoals in Amerika.

Ja, dat de katholieke godsdienst onder u geëerd wordt, dat hij bloeit met zelfs veel bekeringen, moet helemaal toegeschreven worden aan de goddelijke groei­kracht van de Kerk. Die breidt zich spontaan uit en verspreidt zich, als

niemand zich tegen haar verzet of belemmerend optreedt. Toch zou ze nog heel wat meer vruchten afwerpen, als ze niet alleen de vrijheid, maar ook nog de gunst van de wetten en de bescherming van het burgerlijk gezag genoot”.⁵

Niet zo lang geleden heeft Pius XII evenals Leo XIII opgemerkt dat het godsdienstig pluralisme een gunstige omstandigheid kan zijn, voor de Kerk voldoende om zich te ontplooien. Hij legt er zelfs de nadruk op, dat er in onze tijd een neiging is tot pluralisme:

“[De Kerk] weet ook, dat sinds een zekere tijd de dingen eerder anders verlopen, nl. in de richting van een veelvoud van godsdiensten en levensbeschouwingen in één volksgemeenschap waarin de katholieken een min of meer sterke minderheid vormen.

Het kan voor de geschiedenis misschien interessant en zelfs verrassend zijn, in de Verenigde Staten van Amerika een van de voorbeelden tegen te komen die tonen, dat de Kerk er in de meest ondoorzichtige situaties toch in slaagt om zich te ontplooien”.⁶

Maar de grote paus heeft er zich wel voor gewacht om daaruit de gevolgtrekking te maken dat het roer moet worden omgegooid om de “wind van de geschiedenis” op te vangen en voortaan het beginsel van het pluralisme te steunen! Integendeel, hij bevestigt opnieuw de katholieke leer:

“De geschiedschrijver zou niet mogen vergeten dat, al hebben Kerk en staat uren en jaren van strijd gekend,

er vanaf Constantijn de Grote tot tegenwoordig (en zelfs gisteren) vaak lange, rustige perioden zijn geweest waarin ze vol begrip hebben samengewerkt voor de opvoeding van dezelfde mensen.

De Kerk steekt niet onder stoelen of banken dat ze die samenwerking in beginsel als normaal beschouwt en de eenheid van het volk in de ware godsdienst en het eensgezind handelen van Kerk en staat als een ideaal ziet”.⁷

Laten we ons beslist houden aan die leer en *de bedrieglijke schijn van het pluralisme* wantrouwen. Al schijnt de wind van de geschiedenis tegenwoordig uit die hoek te komen, het is zeker niet de inspiratie van Gods Geest. Het is veeleer de ijskoude wind van liberalisme en revolutie⁸ die al twee eeuwen zijn ondermijnende invloed op de christenheid heeft uitgeoefend.

*
* *

Yves Congar en anderen

Pater Congar is geen vriend van mij. Als deskundig theoloog op het concilie was hij met Karl Rahner de voornaamste bewerker van de dwalingen die ik sindsdien onophoudelijk heb bestreden. Hij heeft o.a. een boekje geschreven met de titel: “Monseigneur Lefebvre en de crisis in de Kerk”. U zult zien hoe Pater Congar ons na Maritain wil inwijden in de geheimen van de historisch bepaalde ontwikkeling en ons laat zien hoe de wind van de geschiedenis waait.

“We kunnen niet ontkennen,” zegt hij, “dat zo’n tekst [de conciliaire *verklaring* over de *godsdiensvrijheid*] materieel iets anders zegt dan de *Syllabus* van 1864, ja, zelfs bijna het tegenovergestelde van de stellingen 15, 77 en 79 van dat document. De *Syllabus* verdedigde ook een tijdelijke macht die door het pausschap, dat zich rekenschap gaf van de nieuwe toestand, in 1929 werd opgegeven. De historisch-sociale context waarin de Kerk voortaan moest leven en spreken was niet meer dezelfde en had van de gebeurtenissen geleerd. Reeds in de 19^e eeuw hadden katholieken begrepen dat de Kerk voor haar vrijheid meer steun vond bij de vaste overtuiging van de gelovigen dan bij de gunst van de vorsten”.⁹

Jammer genoeg voor pater Congar zijn die “katholieken” geen andere dan de door de pausen veroordeelde liberale katholieken. En de leer van de *Syllabus* hangt helemaal niet af van de voorbijgaande historische omstandigheden, maar is een geheel van waarheden, logisch afgeleid uit de Openbaring en dus even *onveranderlijk* als het geloof zelf! Maar onze tegenstander gaat met nadruk door:

“Door de *verklaring over de godsdiensvrijheid* door *Gaudium et spes*, de Kerk in de wereld van deze tijd – veelbetekenende titel! – heeft de Kerk duidelijk positie gekozen in de pluralistische wereld van nu. Zonder haar grootheid van vroeger te verloochenen, heeft ze de ketenen gekapt die haar aan de geest van de middeleeuwen hadden gekluisterd. Men kan toch niet vastgeklonken blijven aan

een bepaald moment van de geschiedenis!”¹⁰

Daar hebben we het! Historisme voert naar pluralisme. We moeten het schip van Petrus in die richting laten afdrijven en daarbij het sociale rijk van Jezus Christus maar achterlaten op de verre oevers van een achterhaalde tijd. Dezelfde theorieën zult u vinden bij pater John Courtney Murray S.J., nog een concilieskundige, die met een vertoon van geleerdheid, even groot als zijn inbeelding, durfde schrijven dat de leer van Leo XIII over de eenheid tussen Kerk en staat strikt beperkt blijft tot de historische context waarbinnen die wordt verkondigd:

“Leo XIII stond sterk onder de invloed van het historisch gegroeide begrip van persoonlijke politieke macht, die paternalistisch moest worden uitgeoefend op de maatschappij als op een grote familie”.¹¹

En hop! de draai is genomen: op de monarchie is overal het stelsel van “*de democratische en sociale constitutionele staat*” gevolgd die, zo verzekert onze

theoloog ons en zal Mgr. De Smedt op het concilie herhalen, “geen bevoegd gezag is om over godsdienstige zaken een waar of vals oordeel te vellen”.¹²

We laten pater Murray weer aan het woord:

“Zijn eigenlijk werk is gekenmerkt door een sterk historisch bewustzijn. Hij kende de tijden waarin hij leefde, en schreef erover met een bewonderenswaardig historisch en concreet realisme (...).¹³ Voor Leo XIII was de onder de naam ‘katholieke staat’ bekende structuur nooit meer dan een *hypothese*”.¹⁴

Welk een verwoestend leerstellig relativisme! Met zulke beginselen waardoor een beroep gedaan wordt op het historisch bewustzijn van een vluchtig ogenblik, kan elke waarheid gerelativeerd worden! Toen Pius XI *Quas primas* schreef, was hij toen de slaaf van historische denkbeelden? En ook de H. Paulus, wanneer hij van Jezus Christus verklaart: “Hij moet heersen”?

*
*   *
*   *

Ik denk dat u nu wel door hebt hoe slecht de leer is van het historisch relativisme dat we zien bij Maritain, Yves Congar en consorten. Wij hebben te doen met mensen die helemaal niet beseffen wat waarheid is, die geen flauw idee hebben van wat dat wel kan zijn: *een onveranderlijke waarheid*. Het is belachelijk dat diezelfde relativistische liberalen, die ware bewerkers van Vaticanum II, er nu toe komen om dat concilie (ofschoon ze het voor pastoraal verklaarden) te dog-

matiseren. Het is belachelijk dat juist zij ons de conciliaire nieuwigheden willen opleggen als een definitieve en onaantastbare leer! En ze worden boos, wanneer ik hun durf zeggen: “Ach, u zegt dat de paus tegenwoordig geen *Quas primas* meer zou schrijven. Wel, ik zeg u: uw concilie, dat zou men tegenwoordig niet meer schrijven, het is al achterhaald! U klampt er zich aan vast omdat het uw werk is, maar ik, ik houd me aan de Traditie, omdat die het werk is van de H. Geest!”

1. Een priester van het bisdom Poitiers en een kloosterling, zo vertelt pater Théotime de Saint-Just, werden op zekere dag ontvangen door de H. Pius X: “Oh, het bisdom van kardinaal Pie!” zei de paus met opgeheven handen tot hen. “Ik heb de werken van uw kardinaal vlak bij de hand en al jarenlang gaat er bijna geen dag voorbij of ik lees er enkele bladzijden uit.” Met die woorden nam hij een van die werken en stelde deze aan zijn bezoekers ter hand. Die konden aan de goedkope uitvoering ervan zien dat het had moeten toebehoren aan de pastoor van Salzano of aan de geestelijke leider van het seminarie van Trévisé, lang voordat deze zijn intrede deed bij het Vaticaan.
2. *Documents pontificaux de Paul VI*, uitg. Saint Augustin, Saint-Maurice, 1965, blz. 685.
3. Vgl. *Humanisme intégral*, hfdst. 5, blz. 180-181.
4. *Les droits de l'homme et la loi naturelle*, blz. 34.
5. *Lettres apostoliques* van Leo XIII, Bonne Presse, deel IV, blz. 162-165.
6. Rede op het X^e internationale congres voor historische wetenschappen, 7 september 1955, in *Documents Pontificaux de Pie XII*, deel XVII, blz. 294.
7. Zie voetnoot 6.
8. Vgl. *Mgr Lefebvre et le Saint Office*, blz. 54-55.
9. Zie het vermelde werk, blz. 51-52
10. Idem.
11. *Vers une intelligence du développement de la doctrine de l'Église sur la liberté religieuse*, in: *Vatican II, la liberté religieuse*, blz. 128.
12. *Relatio de reemendatione schematis emendati*, 28 mei 1965, document 4SC, blz. 48-49. Een cynischer verklaring over het officiële atheïsme van de staat en over de verloochening van het sociale rijk van Jezus Christus kan men zich niet voorstellen. En dat in de mond van een officiële rapporteur van de commissie die de tekst van de conciliaire verklaring over de godsdienstvrijheid moest opstellen!
13. Je zou denken dat je Jacques Maritain las: zijn “ciels historiques variés” en zijn “idéal historiques concret”, (vgl. *Humanisme intégral*, blz. 152-153). Je vraagt je af, wie van beiden de ander heeft beïnvloed!
14. Geciteerd werk, blz. 134.

De Litanie van Onze-Lieve-Vrouw

Dignare me laudare te, Virgo Sacrata.

V. Geerebaert C.ss.R.
(Leuven, St.-Alfonsus-Drukkerij, 1930)

Allervoorzichtigste Maagd, bid voor ons.

Het goddelijk Moederschap is een briljant met eindeloos vele facetten; daarom heeft de H. Kerk in de litanie dit Moederschap met de schitterendste titels vereerd. Maar naast het Moederschap van Maria schijnt zij haar lof niet voldoende te kunnen uiten voor haar maagdelijkheid, welke ontgensprekelijk het heerlijkste kleinnood is in de erekroon van de Moeder van de Heer. Hebben wij reeds Maria als de Maagd van de maagden begroet, thans zullen wij dat maagdelijk hoofd met de mooiste deugden en eigenschappen omkransen, en op de eerste plaats begroeten wij Maria met deze eretitel: “Allervoorzichtigste Maagd, bid voor ons”.

Onder de zedelijke deugden wordt de voorzichtigheid door de H. Thomas van Aquino als de voornaamste geprezen en onder de kardinale deugden neemt zij ook de ereplaats in. Met recht dan ook verheerlijkt die grootste aller godgeleerden haar als de deugd die al de zedelijke deugden niet slechts in beweging brengt, maar haar bovendien in al haar bewegingen leidt; vandaar openbaart zich geen ware deugd of de voorzichtigheid ver-raadt er haar tegenwoordigheid.

Wat is de voorzichtigheid of wie mag voorzichtig genoemd worden? Slechts hij, zegt de H. Thomas, is voorzichtig, die alles voorziet. Waar moet gehandeld worden, treedt de voorzichtigheid onmiddellijk op, ze spoort het verstand aan om alles te wikken en te wegen ten einde naar plicht en geweten volgens Gods gebod te handelen. Omdat de voorzichtigheid alles naar zijn juiste waarde schat, spoort zij de mens bij zijn strevingen aan om aan het eeuwige boven het tijdelijke zijn voorkeur te geven; zij wijst hem

verder op de geschikte middelen om het einddoel te bereiken en spreekt over het boze haar afkeuring uit. De voorzichtigheid die de toekomst voorziet, alle omstandigheden weegt en geheel het leven regelt, dringt de mens op het ogenblik van handelen om het goede te kiezen en het uit alle kracht na te streven.

De voorzichtigheid is niets anders dan de wijsheid, die in de gewijde Boeken door de H. Geest hemelhoog wordt geprezen en dringend aanbevolen: “Verkrijg wijsheid, verschaft u verstand, tegen al wat gij bezit; waardeer haar en zij zal u verheffen, zij zal uw roem zijn als gij ze omhelst, zij zal uw hoofd omkransen met bevalligheid, u met een schitterende diadeem versieren” (*Spr: 4,7-9*).

Dat Maria de voorzichtigheid in hoge graad beoefende en dat de wijsheid heel haar leven lang uit haar doen en laten straalde, wie zou dat kunnen betwijfelen? Of wie kan zich een Moeder Gods voorstellen, die door onbedachtzaamheid, onbezonnenheid, lichtzinnigheid of overhaasting de afkeuring van de mens terecht had opgewekt? Hoe had zij zonder helder doorzicht de raadgeefster van de apostelen kunnen zijn in de grote moeilijkheden welke de wordende Kerk moest ondergaan?

Het is zeker jammer, dat over het leven van Maria zo'n dichte sluier hangt. Wat toch weten wij van haar kinderjaren en van haar leven als jeugdige maagd? De eerste gebeurtenis van haar leven, welke het Evangelie ons meedeelt, is de boodschap van de engel, en na dit heugelijke feit horen wij van haar bezoek aan Elisabeth, de geboorte van Christus, de opoffering in de tempel en de vlucht naar

Egypte. Al deze gebeurtenissen worden dan nog maar enkel meegedeeld. Daarna zwijgt het Evangelie weer jaren lang totdat het Maria bij de bruiloft van Kana ten tonele voert. Tijdens Jezus' openbaar leven zien wij Maria slechts nu en dan, en nog wel vluchtig verschijnen; en bij het ontzettend Calvariedrama ontmoeten wij haar weer aan de voet van het Kruis. Hoe wij het ook betreuren, dat de Evangelisten ons zo weinig bijzonderheden over het leven van onze hemelse Moeder vermelden, toch straalt uit de weinige feiten die zij mededelen, Maria's wijze voorzichtigheid ons tegemoet.

Hoe immers trad zij op bij de Boodschap? Zeker willen wij niet aannemen zoals sommigen veronderstellen, dat Maria wantrouwig tegenover de hemelbode stond alsof zij bang was, de verleider van het aards paradijs vóór haar te zien onder de gedaante van een engel van het licht; want dergelijke veronderstelling vinden wij zowel voor God als voor Maria onwaardig. Als God immers ingrijpt, en dat vooral bij voornamen aangelegenheden zoals deze was, dan draagt Zijn goddelijke tussenkomst de duidelijkste tekenen van haar bovennatuurlijk karakter; en was Maria ontsteld, zoals het Evangelie uitdrukkelijk vermeldt, dan mag dit slechts toegeschreven worden aan de hemelse verschijning die van nature altijd aangrijpend is.

Bij zijn bezoek openbaart de Aartsengel Gabriël aan Maria de wil van de Heer. Aarzelt de allerheiligste Maagd ook maar één ogenblik om zich aan die goddelijke Wil te onderwerpen? Neen! Zij is enkel bekommerd om haar maagdelijke zuiverheid. Vandaar antwoordt zij de hemelgeest niet, dat zij eerst voor

haar ongeschondenheid moet zorgen, neen! Gods wil is haar bekend en als wijze Maagd vertrouwt zij op Hem, die in haar hart die vurige liefde tot de maagdelijke zuiverheid had gestort. Zij vraagt slechts: “Hoe zal dit geschieden, daar ik geen man beken?” En nadat de Godsgezant haar had uiteengezet, hoe het geheim van de Menswording van Gods Zoon in haar maagdelijke schoot door de bovennatuurlijke inwerking van de H. Geest zou voltrokken worden, werpt zij zich geheel in de armen van Gods voorzienigheid met de woorden: “Zie de dienstmaagd van de Heer”, m.a.w. wat God ook over mij moge beschikken, ik ben bereid om in alles Zijn aanbiddelijke Wil te volbrengen.

Nadat het wonderwerk van de H. Geest zich in Maria heeft voltrokken, blijft de gezegendste van de vrouwen haar leven volgens de voorschriften van de christelijke wijsheid inrichten. Bij haar geen zelfverheffing, geen zelfingenomenheid. Nauwelijks immers had de engel haar meegedeeld dat haar nicht Elisabeth weldra moeder zou worden, of Maria haast zich naar de woonplaats van haar bloedverwante om ze met haar blijde verwachting geluk te wensen en haar niet van dienst te zijn.

Wij denken immers niet, dat Maria zich naar haar nicht haastte om haar de hemelse tijding van de Menswording van Gods Zoon in haar schoot mee te delen; want als zij tegenover haar echtgenoot die zoveel angsten en leed doordond, het strengste stilzwijgen bewaarde, hoe zou zij het aan Elisabeth hebben uitgesproken?

In deze omstandigheden handelde Maria verstandig en gedroeg zich

als een voorzichtige Maagd. Zij achtte het niet beneden haar waardigheid haar bloedverwante ter hulp te snellen, en zo gewoon en eenvoudig bleef zij in haar doen en laten alsof haar geen engel verschenen was.

In de woning van haar nicht getreden, wordt haar nederigheid verrast; want door de hemel verlicht, roept Elisabeth, bij Maria's binnentreden uit: “Vanwaar die eer en dat geluk, dat de Moeder van de Heer tot mij komt?” En hoe straalt ook dan uit geheel de handelwijze en de houding van Maria, dat zij een wijze en verstandige vrouw is. Na die ontboezeming immers van haar nicht, geeft zij te kennen, dat het goddelijk Moederschap niet aan haar verdiensten te danken is, maar uitslui-

tend aan Gods goedheid moet toegeschreven worden, want zij roept uit: “De Heer heeft mijn nietigheid in aanmerking genomen, en de Almachtige heeft grote dingen in Mij bewerkt”.

Was Maria ook niet buitengewoon voorzichtig in haar optreden tegenover de H. Jozef, nadat het groot geheim van de Menswording van de Zoon van God in haar had plaatsgevonden? Onnadenkende mensen zouden wellicht haar gedrag kunnen afkeuren, als hard en harteloos tegenover haar eerbiedwaardige en liefdevolle echtgenoot. Waarom toch zo een brave en edele man, die haar zo vurig beminde, dat pijnlijke zielenleed bezorgd en hem niet van het wonderbare gebeuren op de hoogte gebracht?

Op het eerste gezicht schijnt dit verwijt enige grond te hebben, maar bij verder nadenken, kunnen wij niet anders dan Maria's wijsheid en voorzichtigheid zeer roemen. Waartoe toch kon het openbaren van het Wonderbare in haar dienen? Kon Maria voor zichzelf getuigenis afleggen? Wie toch, al was het ook de H. Jozef, zou op haar woord de mogelijkheid van dergelijk wonder hebben kunnen aannemen?

Het kan niet anders of Maria leed geweldig onder het zielsverdriet van Jozef. O wat had zij hem graag gerust gesteld; maar de voorzichtige Maagd liet zich door haar gevoelens van liefde en medelijden niet tot een onbezonnen stap bewegen. Zij zag in, dat het raadzaamst was de loop van de gebeurtenissen geduldig af te wachten en al haar vertrouwen op God te stellen. De feiten hebben trouwens bewezen dat haar hoop op God niet ijdel was.

Heeft Maria's deugd van voorzichtigheid ook niet uitgeblonken bij haar vlucht naar Egypte? Wat moet zij tegen die reis en tegen het verblijf in dit land opgezien hebben. Zij, die over geen geldelijke middelen beschikte om in de vreemde armoede en honger te weren! Was het niet beter zichzelf en haar Kind ergens in het Jodenland verscholen te houden? Menselijkerwijze gesproken kon dit het raadzaamste schijnen; doch, wijze Maagd als zij was, luisterde Maria alleen naar de stem van God en zonder uitstel sloeg zij met haar echtgenoot en het goddelijk Kind de weg van de ballingschap in.

Laten we thans nog haar voorzichtigheid tijdens Jezus' openbaar leven bewonderen. Te Kana voor de bruiloft genodigd, merkt zij de verlegenheid van het jonge bruidspaar op, omdat de wijn ontbrak. Wat zal zij doen? Natuurlijk Jezus, haar Zoon, van de zaak op de hoogte brengen. “Ze hebben geen wijn,” zegt zij. Jezus' antwoord schijnt een afwijzing te bevatten, want Hij spreekt: “Wat hebben Ik en gij, vrouw; Mijn uur is nog niet gekomen”. Liet Maria zich door dit antwoord uit het veld slaan, zodat zij zich verder niet meer om de verlegenheid van de jeugdige echtelieden bekommerde, of zal zij bij de Godmens blijven aandringen? Voorzichtige Maagd, wilde zij noch Jezus onder druk zetten, noch het echtpaar aan de verlegenheid ten prooi laten. Vandaar haar waarschuwing tot de dienaren, waardoor haar onmetelijk vertrouwen uitschitterde, en die ook vertrouwen moest doen ontstaan: “Doe al wat Hij u zeggen zal”. Moet het ons dan verwonderen dat de Verlosser het tactvolle en voorzichtige optreden van Zijn Moeder met een wonder beloonde?

Ook op de top van Calvarië toonde Maria dat zij in al haar doen en laten door de deugd van voorzichtigheid geleid werd. Welke moeder immers zou de plaats niet hebben gevluht, waar haar gemarteld kind tenslotte aan een kruis werd geslagen om te sterven in een zee van smarten? Welke moeder ook zou niet bezwijken onder de last van dat snepende zielenleed? Maria daarentegen bedwong al de neigingen van haar hart. Zij moest toch als priesteres onder het kruishout staan en voor de redding van de wereld haar Zoon als Offerande brengen. Daarom beheerste zij haar hart, en bleef op Calvarië, totdat het ontzielde Lichaam van haar Zoon in het graf werd gelegd om daar de morgen van de Verrijzenis af te wachten. Zij vertrouwde bovendien op God voor de toekomst en volgens de aanduidingen van de stervende Verlosser steunde zij op de H. Johannes, aan wiens zijde zij de wordende Kerk zou bijstaan.

Gebed: O lieve Moeder Maria, hoe hebt u steeds door de grootste voorzichtigheid uitgemunt, en wij, uw roekeloze kinderen, laten ons meeslepen door de ene onvoorzichtigheid na de andere; want, verleid als wij werden door de verlokkenende stem van de wereld, door de inblazingen van de duivel en door de eisen van ons bedorven hart, hebben wij ons in de afgrond van de zonde gestort en ziel en eeuwigheid baldadig op het spel gezet. Ach help ons, opdat de ware voorzichtigheid voortaan onze schreden moge leiden op de weg van zelfbeheersing en deugd om eenmaal zeker de poorten van de gelukzalige eeuwigheid te bereiken. Amen.

Oefening: Nooit handelen, of wij moeten geheel kalm zijn, opdat de voorzichtigheid onze gids moge zijn; vandaar nooit in ogenblikken van opwindung of gejaagdheid een besluit nemen.

... wordt vervolgd ...

Doel en regels van de Derde Orde

van de Priesterbroederschap St. Pius X (FSSPX)

Door: Anne Louis Cammenga

De H. Paus Pius X heeft tegenover de congresleden die hem in Rome waren komen bezoeken bij gelegenheid van het congres van de Katholieke Actie in de volgende drie woorden de richtlijnen, die ook gelden voor de leden van de Derde Orde FSSPX, samengevat: Godsvrucht, Studie, Actie.

Ten eerste de Godsvrucht. Aan de leden van de Derde Orde wordt gevraagd al het mogelijke te doen om bepaalde daden van godsvrucht te verrichten, zoals:

- gebedsoefeningen,
- meditatie,
- vereniging met God,
- devotie voor de Allerheiligste Maagd Maria en voor de Heiligen,
- tweewekelijkse Biecht of minstens eenmaal per maand,
- deelnemen aan het H. Misoffer, zoveel mogelijk dagelijks,
- communiceren, ook hier geldt zoveel mogelijk dagelijks,
- jaarlijks of tenminste tweejaarlijks een retraite

Met name het deelnemen aan het H. Misoffer en het ter Communie gaan is voor de leden van de Derde Orde heel erg belangrijk. Het doel van de Mis is

allereerst God te loven en te danken, maar ook om in een geest van berouw te komen en ons te onderwerpen aan alle genaden die afdalen van het altaar door het Kruis van Onze Heer Jezus Christus zodat wij daardoor gezuiverd worden van onze zonden. Dat is de geest waarin wij moeten deelnemen aan de H. Mis. En deze geest is zowel een geest die voldoening geeft als een geest die ons tegelijkertijd de moed geeft om de beproevingen van het dagelijks leven te verdragen door alles op te dragen in vereniging met het lijden dat Onze Heer heeft ondergaan op het Kruis, met andere woorden ons volledig te richten op en ons zelfs volledig te verenigen met het Kruis van Jezus.

Dat is het speciale doel van deze godsvrucht die de H. Pius X niet alleen van de Derde Ordeleden FSSPX maar in feite van ons allen vraagt.

Ook het grote belang van het verrichten van Studie wordt door de H. Pius X benadrukt. Hierbij wordt dan niet gedacht aan bijzondere, buitengewone studies. Het gaat er hierbij heel eenvoudig om Onze Heer Jezus Christus beter te leren kennen door de H. Schrift te lezen en vooral het Nieuwe Testament. Al zou het maar één of twee bladzijden van het Nieuwe Testament per dag zijn. Het lezen van de volgende werken wordt ook de leden van de Derde Orde met klem aangeraden:

- de Navolging van Christus van Thomas a Kempis,
- levensbeschrijvingen van de Heiligen,
- het lezen van boeken zoals die van de H. Grignon de Montfort over de Allerheiligste Maagd Maria.

Door deze boeken leren wij de grote liefde kennen die Onze Heer ons heeft laten zien, Zijn goedheid kennen die Hij naar ons allen toe heeft getoond alsook alle weldaden die Hijzelf en via Zijn Moeder Maria aan ons allen heeft geschonken en nog iedere dag steeds weer opnieuw schenkt.

En in deze sfeer moeten de leden van de Derde Orde proberen om thuis alleen of in de kring van hun gezin werkelijk de sfeer van een heiligdom te scheppen, waarin God woont en waarin de liefde van de H. Geest aanwezig is. Om zo een hechte band te scheppen die de leden binnen een gezin met elkaar verenigt.

Als laatste, maar zeker niet als onbelangrijkste wordt het ondernemen van Actie door de H. Pius X genoemd. De Derde Orde dient missionair te zijn. De Derde Ordeleden dienen de genade die God hen geeft niet voor zichzelf te houden. Zij hebben immers een grote genade ontvangen. In de eerste plaats al vanwege het feit dat zij in de Traditie van de Kerk zijn blijven staan. Dat is een enorme genade, want ze zijn door dit feit zelf dicht bij de ware bronnen van de genade van God gebleven, dat wil zeggen van het goddelijk leven. Bronnen van het goddelijk leven via de sacramenten en via het H. Misoffer vormen een buitengewone genade. Ook de genade die ze hebben mogen ontvangen om tot de Derde Orde te gaan behoren, is een bijzondere genade, waarmee men zich beter op het eeuwige leven kan voorbereiden.

Derde Ordeleden kunnen missionaris zijn door bijvoorbeeld degenen die rondom hen aanwezig zijn en voor wie zij moeten zorgen ‘mee te nemen’ – en misschien letterlijk mee te nemen naar de kerk – maar ook hun vrienden, kennissen en hun contacten, door aan hun namelijk het voorbeeld te geven van een christelijk leven en van een leven dat diep verenigd is met God. Dit laatste voorbeeld is het missionaire voorbeeld bij uitstek dat veel goeds tot stand brengt in de omgeving van Derde Ordeleden.

De H. Pius X geeft de Derde Ordeleden FSSPX de volgende uitermate belangrijke adviezen mee, die ze gedurende heel hun leven steeds goed dienen te onthouden:

- leef in een sfeer van godsvrucht, leef in een sfeer van vereniging met God,

- lees, went en houd uw geest en uw hart gericht door de goede voorbeelden van de Heiligen en vooral van de Allerheiligste Maagd Maria,
- heb verder de geest van naastenliefde, het verlangen om goed te doen, het verlangen om de ontvangen genaden mee te delen, alle van God ontvangen geschenken mee te delen aan én te delen met de anderen,

zodat ook anderen kunnen profiteren van het voorbeeld van de Derde Ordeleden, zodat ook zij daarmee op hun beurt alle genaden kunnen gaan ontvangen, die hen zullen helpen om in dit leven als waarachtig christen te kunnen gaan functioneren en zij tevens vervuld kunnen gaan worden van de enige hoop die er in dit aardse leven écht toe doet: namelijk de verwachting van het eeuwig leven.

Terugblikken

Op **zaterdag 8 december jl.** traden in onze Kapel O.L. Vrouw van de H. Rozenkrans te Leiden vijf nieuwe leden toe tot de Militia Immaculatae. Na de middag kwam een flink aantal van onze gelovigen uit Gerwen, Leiden en Utrecht naar Den Haag om deel te nemen aan de Mars voor het Leven. Van de ca. 10.000 levensstemmen werd in de media nauwelijks melding gemaakt! Ook zij hebben geen stem!

Het Driekoningenfeest, **zondag 6 januari jl.**, werd in onze oude St. Clemenskerk te Gerwen in het bijzonder opgeluisterd door een Eerste H. Communie! Van harte proficiat!

Tijdens een gegidste stadswandeling door Antwerpen bij gelegenheid van een districtssamenkomst op **woensdag 9 januari jl.** poseert de geestelijkheid FSSPX Benelux voor de kerk St. Carolus Borromeus.

Op **vrijdag 18 en zaterdag 19 januari jl.** verving een flink aantal dappere vrijwilligers de verlichting van onze Kapel O.L. Vrouw van de H. Rozenkrans te Leiden. De fraaie LED-verlichting zal helpen de energiekosten te drukken.

Eucharistische Kruistocht

De Kruisvaarder

Bid - Communiceer - Offer je op - Wees apostel!

Het verzameladres van de Schatkisten is:
St. Clemenspriorij, Heuvel 23, 5674 RR Nuenen-Gerwen, Nederland

De Kruisvaarder bidt, communiceert en offert zich op voor de intentie, die Pater Pagliarani, algemeen overste van de Priesterbroederschap St. Pius X, iedere maand opgeeft.

Februari: Voor de vervolgte christenen in de wereld!

De Martelaren van Gorcum *vervolg*

Beste Kruisvaarders,

Den Briel: begin van de vrijheid!
Eh ... écht?

Maandag 1 april 1572. De Goede Week, de week van het Lijden van Jezus is begonnen. Aan boord van de weggevaarde Geuzenvloot begint honger. En wat er allang was: haat en wraaklust! Tegen “IJzeren Hertog” Alva? Ja maar die kunnen de Geuzen niet pakken. Dus de haat dan maar uitleven op de godsdienst en Kerk van hun jeugd: de katholieke.

En dan loert een geuzenoog naar het oosten: “Kust in zicht? Ja! Het eiland Voorne! (Dat is het noordelijkste

van de Zeeuwse Eilanden) Aha! Een stadje: Den Briel (= Brielle)!”

De Geuzen treffen het wel: het katholiek geloof stelt in Den Briel nog maar weinig voor. In het jaar van de Beeldenstorm hebben de kinderen al calvinistische les gekregen. Van de afgevalen kapelaan! De kanunniken slapen, grommen of ruziën bij hun gebed. En ook zijn er sinds november nauwelijks verdedigingstroepen.

Al in de ochtend: “De Geuzen voor de stad!” Geuzenaanvoerder Lumey laat de noordpoort in brand steken en rammen. Het stadsbestuur is bang en laat Lumey, Treslong, Bartel En-

thes, Koppestok, Omal, Brant en hun zeerovers binnenstormen. En wat doen ze wel als eerste? Kerken plunderen, ontwijden, in brand steken! Met de punt van de piek clarissen-zustertjes het klooster uitjagen! Priesters gevonden? Pakken! Sommigen krijgen nog een kans: “Neem het zuivere evangelie aan!” Dit betekent: laat het katholieke geloof vallen en wordt calvinistisch! En als een priester of monnik het katholiek geloof niet wil weggooien? Folteren (= heel erg pijn doen) en opknopen! Zelfs priesters, die gewoon hun huis niet willen afstaan of anders “in de weg” lopen!

“Libertatis Primitiae” (“Eersteling van de Vrijheid”) wordt Brielle nu genoemd. Er is ook een “Vrijheidsbos.” In de Goede Week van 1572 betekent die “vrijheid” brandende kerken, vluchtende of aan bomen opgehangen priesters en, erger, afvalligen: de meesten gooien uit schrik het katholiek geloof overboord! Zullen zij hun zielen nog kunnen redden voor de hemel?

Slechte pastoor wordt dapper.

Op hetzelfde eiland, in Hellevoet, is de pastoor niet gaan lopen. Geen van de beste priesters trouwens: hij heeft een vrouw en drie kinderen! Maar Pastoor Hendrik Bogart heeft wel vrij goed gestudeerd en in de nood laat hij zijn kudde niet alleen. Met Pasen voor de deur (de Goede Week is begonnen), hoort hij nog van iedereen biecht, ieder kan nog de Paascommunie ontvangen. Dan verstopt Pastoor Bogart zich. Maar: één van zijn eigen boeren ... verradt hem aan de Geuzen! Hij wordt voor Lumey gesleept. Lumey: “Kom jongen, neem de nieuwe leer aan! Dan mag je predi-

kant worden! Anders ...” En, Pastoor? Hij laat zich niet omver praten! Hij kent de Heilige Schrift (Bijbel, Woord Gods) te goed! Lumey schuimbekt van woede! Hendrik Bogart wordt gruwelijk verminkt (ledematen afgehakt) en opgehangen! Maar wat een geluk voor de ziel van Pastoor Bogart! Van onwaardig priester tot martelaar! Zo is hij toch nog heilig geworden!

Vanuit Den Briel en het eiland Voorne overvallen de Geuzen alle Zeeuwse Eilanden en de kuststreken van Noord-Vlaanderen (Eeklo) en West-Brabant (jawel: ook daar was een stuk kust). Overal hetzelfde. De Geuzen lopen rond met geroofde processievaandels, dragen gestolen kazuifels (= misgewaden) en houden ‘s avond zuipgelagen uit miskelken. Hun schoenen smeren ze met heilige Oliën. Wee de priesters, die ze kunnen vinden! Ook in het Noord-Hollandse Alkmaar richten de Geuzen een bloedbad aan ...

Doet dan niemand wat tegen die Geuzen?

De broer van Prins Willem van Oranje, Lodewijk van Nassau, valt het diepe zuiden van de Nederlanden binnen en verschanst zich in Bergen in Henegouwen. Alva trekt er met zijn belangrijkste troepenmacht heen om het te belegeren. Dus: bijna geen soldaten meer in het noorden! Daar hebben de Watergeuzen dus bijna vrij spel! Alleen in Utrecht ligt nog een garnizoen katholieke troepen. Hun bevelhebber, Graaf Boussu, weet niet meer waar eerst in te grijpen. Uit afkeer voor Alva, zoals in Vlissingen, maar meestal van de schrik en bij gebrek aan genoeg beschermen-

de soldaten, valt de ene na de andere stad in Holland en Zeeland in de lente in geuzenhand. Op Pasen, 6 april: Vlissingen. Op 24 juni opent Dordrecht zonder slag of stoot zijn poorten. En nu is de volgende stap ... Gorcum!

De spanning stijgt ...

Wat doen de burgers in Gorcum? Schrik hebben. Veel schrik. En praten, praten, praten ... Over Alva en de Tiende Penning en over hoe de Geuzen de vrijheid van godsdienst beloven. Drossaard (= hoofd van de politie) Gaspar Turck handelt nu wél: hij stuurt zijn zoon in galop naar Boussu in Utrecht: “Snel! Kom ons met uw soldaten helpen!” De priesters worden door broers, zussen of ouders gewaarschuwd: “Vlucht toch, nu het nog kán!” Medepastoor Claes Poppel: “Ik ben blij straks als martelaar voor Jezus te mogen sterven.” Pastoor Lenaert Vechel: “Ik laat mijn kudde

niet in de steek! Voor elke Geus in de stad kan ik wel tien goede katholieken noemen!” De gardiaan (overste) van de Paters-Franciscanen, Claes Pieck: “Ik kan mijn monniken niet alleen laten! Maar wie van ons wil gaan, mag van mij nú nog vluchten!” De Franciscanen sturen de zusters terug naar hun families. De volgende dag willen ook een aantal paters en broeders zelf naar huis. Zelfs de anders dappere Pater Jeroen van Weert! Maar ... de stadspooten zijn dicht! Potdicht! Niemand mag nog naar buiten!

De Geuzen vóór Gorcum!

Het is woensdag 25 juni 1572, acht uur 's morgens. Dertien Geuzenschepen op de Merwede! 150 man onder het bevel van Marinus Brant. De stadsschutters staan op de muur en zien het nu met eigen ogen: de Geuzen dragen misgewaden en roepen en tieren. Met miskelken in de hand! De stadsschutters staan verstomd. Van hen heeft één man alléén moed: Dirk Bommer. Hij durft naar beneden te roepen: “Dieven! Kerkplunderaars!” De bange medeschutters kijken

Dirk verschrikt aan. De Geuzen lusten hem rauw!

Medepastoor Claes Poppel doet wat hij kan. Hij waarschuwt: “Geen christen mag om welke reden dan ook zijn geloof verzaken (= opgeven)! Liever de dood! Zelfs mag niemand dubbelzinnig (= onduidelijk) antwoorden. De Heer Jezus zegt toch: “Wie Mij voor de mensen belijdt, zal Ik belijden voor de Vader in de Hemel. Wie Mij verloochent (= doet alsof hij Mij niet kent), zal ook Ik verloochenen.” (Mt. 10, 32) Mensen, wees standvastig in het geloof! Sluit de vijanden van Kerk en koning buiten! Het zal makkelijker gaan dan jullie geloven!”

Pastoor Lenaert doet hetzelfde: “Bedenk wel, goede mensen, de Geuzen zullen u beloven wát u maar wilt! Vertrouw ze niet! Ze breken hun woord! Jullie weten toch van de wreedheden in Den Briel en Alkmaar! Ik preek niet voor mijzelf, maar voor u, mijn kudde, die ik liefheb!”

De twee pastoors gaan ook de stadsregering en de schutterij moed inspreken. Maar ... die halen hun schouders op! De pastoors kijken elkaar ge-

schrokken aan: “Zijn dit de mensen die we jarenlang gesteund en getroost hebben, die ons om raad vroegen? Nu staan ze klaar om onze vervolgers binnen te laten!” Al wie overtuigd katholiek is, weet wat hem te doen staat: naar de vesting! Naar drossaard Turck en zijn twintig soldaten! Hopelijk komen Bousseu’s troepen snel ...

De Geuzen in Gorcum!

Stadbestuur en schutterij onderhandelen kort met de Geuzen. En laten ze snel binnen! Zonder weerstand! Geuzenleider Marinus Brant laat de klokken luiden en gaat voor het stadhuis staan. Hij spreekt: “Een nieuwe tijd begint! De oude trouw is voorbij, zij was verraad! Zweer een nieuwe eed aan de koning (dat menen de Geuzen niet!) en aan de Prins van Oranje! Weersta moedig de tiran Alva en zijn partijgenoten! Houd vast aan het zuivere evangelie!”

Klinkt mooi toch? Maar met het “zuivere evangelie” bedoelt Brant niets anders dan het protestants geloof volgens Calvijn. En wat doen de niet-gevluchte Gorcummers? Ze gooien hun hoed omhoog en schreeuwen: “Vive le gueux! (Frans voor: “Leve de Geus!”)” En daarmee gooien ze hun katholiek geloof weg ...

Oorlog in Gorcum: de slag om de Blauwe Toren!

Drossaard Gaspar Turck krijgt in de vesting goede hulp van de Franciscanen. Ze slepen steunbalken en munitie naar omhoog. Zonder zelf te schieten. Ze gaan ook alle kanten van het terrein bewaken, zodat geen Geus onverhoeds binnensluipt! Echte christelijk mannen!

Geuzenkapitein Brant tracht drossaard Turck tot overgave te bewegen: “Jullie krijgen allemaal vrije aftocht! U mag zelfs drossaard blijven, maar dan

zoals Jezus in de Olijfhof, vóór Judas met de cohorte van de tempelwacht zal komen ...

De Geuzen binnen! Katholieke troepen voor de stad!

voor óns.” Turck: “Nee, wij kunnen ons goed verdedigen!”

Brant is woedend! De Geuzen openen het vuur. De kanonnen van Turck schieten terug. De vrouwen gaan gillen als gekken, werpen zich rond de benen van Turck: “Ie-ie-ie! Laat het ophouden!” Zelfs hun mannen doen mee: “Wees niet zo koppig! Straks gaan we er allemaal aan!” Turck en zijn soldaten geven niet op: “De hulp uit Utrecht kan niet ver meer zijn!” En ze vechten dapper verder.

Vrijdagochtend, 27 juni. Turcks eigen soldaten verliezen de zenuwen. Ze vloeken en dringen bij hun commandant aan: “Geef u toch over, nu we nog een goede behandeling kunnen krijgen!” Zeer tegen zijn zin, roept Turck naar Brant: “We geven ons over, als u belooft ons allemaal vrije uittocht te geven!” Brant zweert: “Bij mijn trouw en krijgsmanseer: het leven van allen zal worden gespaard, niemand uitgezonderd, geestelijken (= priesters en broeders) en leken (= de anderen), jullie krijgen allemaal vrije aftocht!”

Nog tijdens de onderhandelingen gaan de priesters bij elkaar biechten, de broeders en vele gelovigen volgen. De Geuzen beloven dat ze lief zullen zijn?? Hmm ... De priesters bidden,

Blauwe Toren. De zware deur gaat open. Op bevel van drossaard Turck. Hij staat nu oog in oog met ... geuzenkapitein Brant! Turck: “Denk aan uw eed!” Brant: “Wees niet bang! Maar ieder blijft voorlopig nog hier!” De Geuzen stormen de Blauwe Toren in en trappen alle deuren open. Ze snellen naar boven en hijsen de Geuzenvlag!

Net op dat ogenblik komen de katholieke troepen van Boussu vóór de stad aan! Ze zijn geschokt: “Wat? Die zijn overgelopen naar de Geuzen?? Dan hebben we hier niets meer te zoeken!” De regeringstroepen, talrijker en beter geoefend dan de Geuzen, keren om! Had drossaard Turck langer stand gehouden tegen het gegil! De Geuzen waren verslagen! Maar nu zijn die binnen ...

De Geuzen staan nu ook oog in oog: met de door hun gehate “papen” (priesters en broeders). De Geuzen grijnzen! Iedereen moet zijn bezittingen aan hun afgeven. Maar vooral de “papen” worden ruw betast. Nu komen ook de eigen Gorcumse Geuzen binnen. Eén van hen loopt met een kaars voor Brant uit. Spottend roept hij naar de gevangen: “Kijk! Zo liep ik een paar weken geleden nog voor het Sacrament uit!” Hij bedoelt Jezus in de Hostie, bij de processie van Sacramentsdag ...

Nog méér Gorcumse Geuzen komen genieten: “Jawel, nu zijn jullie onze gevangenen. Eindelijk! Als wij in

jullie macht waren, zouden jullie geen pijniging erg genoeg vinden om ons te doden! Nu is het onze beurt! Zien jullie niet dat God aan onze kant staat?”

Een paar Geuzen proberen het nu anders: “Laat het oude geloof vallen en volg het nieuwe!” En aan Pastoor Lenaert: “Dan mag je van ons stadsprekikant (voor de protestanten) worden!” Maar ... geen van de gevangen antwoordt! Ze bidden in stilte om kracht ...

“Voor elke Geus, tien trouwe katholieken!” Echt?

En de leken-gevangenen? Hessel van Est en Splinter herinneren de Geuzen aan hun eed. Maar die lachen hun uit! Pastoor Lenaert roept een Geus bij zich, van wie hij nog niet lang geleden het leven gered heeft: “Doe iets!” “Jazeker”, zegt hij, en verdwijnt ... om nooit meer terug te komen!

Jonge kerel Rutger van Est (zoon van Hessel, wonderbaarlijk van blindheid genezen, weet je nog?), smokkelt zichzelf naar buiten en durft Brant zélf aan te spreken: “Hee! U heeft toch uw eer als krijgsman!” Brant heeft bewondering voor de moed van de jonge katholiek: “Jaja, alle leken-gevangen komen vrij. Maar ik sta natuurlijk onder bevel van mannen in Den Briel, weet je?” Dus ... geuzenleider Brant geeft aan dat ... hij zijn eed (= plechtige belofte) gaat breken! Rutger vertelt het aan de pastoors.

Lenaert Vechel kijkt naar zijn mede-gevangen parochianen. En wat doen die? Naar de grond kijken! Schrik dat een priester of broeder om hulp zou kunnen vragen! Lenaert is geschokt:

“Zijn dít de mensen waarvoor ik altijd goeds gedaan heb en bereid ben mijn leven te geven?”

De leken-gevangen worden vrijgelaten. En de priesters en broeders? Geboeid de kerker (= ondergrondse gevangenis) in! Het is helemaal zoals Pastoor Lenaert zegde: “De Geuzen beloven, maar breken hun woord.” Maar Lenaert dacht dat zijn schapjes (gelovigen) moediger waren. Als puntje bij paaltje komt, laten de meesten hun herders in de steek ...

Bloed in de kerker

Sinds gisteren hebben de gevangen geen eten gekregen. Nu, op het einde van de vrijdag, komen de Geuzen de kerker in met ... vlees! “Wie kunnen we slap krijgen?” En ja: kanunnik Pontus de Huyter duikt op het vlees! Smulsmul ... Hij biedt ook stukken aan zijn medebroeders aan: “Kom! Nood breekt wet! In nood mág je vlees eten! En we *zijn* in nood!” De mede-gevangen draaien het hoofd weg van de bekoering en kijken de koorheer aan: “Hoe kán je?” Pontus heeft zijn leven lang nauwelijks gevast uit liefde tot Jezus. Daarom is hij nu slap.

De nacht valt. De Geuzen houden hun gewone zuip- en vreeftestijn. Die bezopen gasten komen op een idee: “We gaan die papen eens een lesje leren! De zwarten (pastoors) eerst!” Pastoor Lenaert komt naar voren: “Ik ben bereid om voor mijn schapen te sterven!” De Geuzen trappen hem.

Dan gaan ze naar medepastoor Claes Poppel: “Jij hebt toch van de preekstoel uitgekraamd, dat je graag voor je geloof zou sterven!” “Ja”, zegt

de goede Claes, “Ik sterf graag voor het geloof, dat Jezus echt in de Hostie is!” Van wat de Geuzen dán met hem doen, vertel ik alleen, dat ze hem een koord rond de hals gooien en hem op en neer over de kerkerdeur trekken! Dan schoppen ze Claes Poppel weg. Hij zegt: “Heer, in Uw handen beveel ik mijn geest ...” Maar ... medepastoor Poppel sterft niet. Nog niet.

Nu kijken de Geuzen naar de Franciscanen. Ze zien angst in de ogen van de jonge broeders. “Hihi ...” Met vuisten slaan de geuzen hun gezichten tot ze bloeden. “Wie is jullie baas?” Dan storten ze zich op Pater Jeroen, die niet zegt, dat hij het níet is. Maar als een echte vader gaat gardiaan Claes Pieck er tussen staan: “Ik ben het.” Ook hij wordt met een koord om de hals over de deur heen getrokken! De koord knapt af! Smak! Claes Pieck de grond op! De Geuzen gaan naar buiten: “Pff.

Dood ...” Maar dat ís de gardiaan níet! Na een tijdje komt Pieck weer tot bewustzijn: “Broeders! Na de eerste pijn ben ik bewusteloos geworden. Dan heb ik niets meer gevoeld. De pijn is maar kort! En dan mogen we naar het eeuwige leven!”

De volgende nachten: altijd nieuwe pijnigingen. De oudste, Willehad de Deen, krijgt klappen, slag op slag. Bij elke klap zegt hij: “Deo gratias! Dank U, God!” De Geuzen worden nog woester, maar Willehad is niet uit zijn rust te krijgen! De andere pijnigingen vertel ik hier niet. Nóg een koorheer valt af ...

De geuzendokter weent ...

De afvallige koorheer doet wel nog iets goeds: hij gaat naar Brant en vraagt om een dokter voor zijn vroegere medegevangenen. En zo komt de jonge Geus en heelmeeester Dirk Cortman in de kerker. Hij begint te wenen als hij de wonden ziet! Hij begint zoveel bewondering voor die goede en dappere priesters te krijgen, dat hij dagelijks voedsel binnensmokkelt en ... zich bekeert!

Naar het schavot. Of liever naar de bruiloft?

De Geuzen hebben intussen nog “een eitje te pellen” met drie dappere katholieken, die hun openlijk durfden tegen te spreken: schutter Dirk Bommer, zijn jonge zoon en Aert Conincks. Onder dof trommelgeroffel worden ze naar de galg geleid. Pastoor Vechel mag erbij zijn: om hun voor te bereiden op de dood. De mensen wenen: “Onze goe-

de pastoor!” “Ja”, roept Brant: “Hij zal niet doodgaan! Hij zal voortaan de nieuwe leer preken!” Lenaert Vechel weert zich: “Zeker niet!”

Ineens springt uit de menigte een jongedame naar zoon Bommer: “Als-jeblijf! Trouw met mij!” Volgens het recht van die tijd is zoon Bommer vrij, als hij dan “ja” zegt. Mmm ... Heeft hij veel keuze? Hij: “Goed dan redster: je krijgt me!”

Lenaert geeft de twee anderen moed: “Vandaag mogen jullie naar de hemel. De ladder staat al klaar! Geef u aan Jezus! Hij zorgt voor u!” De lichamen hangen. De zielen: naar de bruiloft in de hemel!

“Preken zoals het hoort.”

De Gorcummers zijn verontwaardigd over het onrecht! Eindelijk vatten ze wat moed: “Raak onze pastoor niet aan!” En Brant ... moet toegeven. Lenaert mag op 2 juli, Feest van Onze Lieve Vrouw Visitatie, weer naar zijn parochiekerk. De stad verlaten mag hij niet. De Heilige Mis opdragen ook niet. Maar wel: “Preken zoals het hoort!” Zoals de Geuzen het willen.

Uitgaand van het Evangelie van de dag bewijst Lenaert hoe de Kerk de ketters (veranderaars, vervalsers van het ware geloof) van het verleden heeft weerlegd. Zonder de geloofsveranderaars van het heden (de protestanten, calvinisten, Geuzen ...) direct aan te vallen bewijst de pastoor hun ongelijk en prijst Onze Lieve Vrouw. Tot zijn katholieke parochianen spreekt hij: “Volhardt in het geloof! Blijf standvastig! Buiten het katholiek geloof is er geen zaligheid (= redding van de

ziel om in de hemel te komen)! Wie het niet met mij eens is, nodig ik uit voor een persoonlijk gesprek!” Na de Mis komen er veel voor een persoonlijk gesprek. Niet de Geuzen, maar wel de parochianen. Ieder zoekt bij die goede herder raad en troost.

En de Geuzen? Die zijn woedend. Brant geeft Lenaert Vechel toestemming de stad te verlaten om zijn zieke moeder te bezoeken. Maar éénmaal Lenaert buiten schreeuwen de Geuzen: “Verraad!” Lenaert wordt gepakt, uitgejouwd, geslagen en weer de kerker ingegooid! Goede parochianen zamen een grote som geld in, om hun pastoor weer vrij te kopen. De “vroegere” tovenaars zal het losgeld naar de Geuzen brengen. Hij werd er nooit meer mee teruggezien ...

Zijn er nog helden in Gorcum?

Nóg zijn er moedige Gorcummers! François van Broeckhuysen springt op zijn paard: “Ik ga naar de Prins van Oranje in Kleef! Die zal zeker niet

goed vinden wat de Geuzen hier onze priesters aandoen!”

De van Broeckhuysens, de Bommers, de Splinters en de Van Esten. Dat zijn de gezinnen, die bereid zijn voor hun geliefde priesters te helpen. Zij zullen het geloof bewaren! Zij ... alleen ...

Bloedige neuzen in Zaltbommel

Intussen is afgefallen Luikse koorheer Omal met zijn ex-medebroeders aangekomen. Ze drijven met de gevangen de spot: “Kerkliederen zingen!” En die Geuzen zingen zélf uit volle borst mee! Om ermee te spotten! Maar ze kennen het nog heel goed! Uit hun tijd als priester!

Omal wil nu met zijn geuzenschepen de volgende stad innemen: Zaltbommel! De Spaanse verdedigers duiken weg achter de stadmuur. Dat ziet Omal: “Ten aanval!” De Geuzen stormen naar de muur! Maar ... de Spaanse soldaten hebben hun gewoon in de val gelokt: ze springen terug naar de muur en halen hun verborgen kanonnen tevoorschijn: “Boem!!” Omal en zijn kompanen vluchten weer hun

boten op! Terug in Gorcum. Omal is woest! En die woede zal hij stillen: op de gevangenen! Hij schrijft aan zijn baas Lumey in Den Briel: “Snel! Vóór het antwoord van de Prins komt! Die papen moeten dóód!”

De Geuzen krijgen haast! Arm Gorcum ...

De nacht van donderdag 4 naar op 5 juli 1572. Lumey handelt onmiddellijk: “Verscheep die papen naar hier! Zo hebben de Gorcumers geen kans om ons te hinderen!” Al om middernacht worden de geestelijken wakker geschud.: “Bovenklederen uit!” De Geuzen zullen ze verkopen. De gevangen bibberen van de kou. “Mee naar het schip!” Pastoor Lenaert herkent de schipper: “Rochus! Jij gaat ons toch niet naar de galg varen?” De schipper antwoordt nors: “Ik kan niet anders!”

Wat laf! Wel gooit schipper Rochus nog een homp brood in het ruim: voor de gevangenen het eerste eten in dāgen!

Pastoor Lenaert kijkt om naar zijn geliefd Gorcum. Met tranen in de ogen zegt hij: “Wat moet er uit de schapen (= gelovigen) worden als de Heer (Jezus in het tabernakel) niet meer onder hun woont, het offer (= de Mis) niet meer wordt opgedragen en de herders (priesters) worden geslagen? De kudde zal verstrooid worden!” Jammer genoeg heeft hij gelijk.

Even verder worden de verkleumde priesters en broeders overgeladen: in een als de pest stinkend mosselschip! Een dag en een nacht!

De dans van Den Briel

Maandag 7 juli. Aankomst in geuzenstad Den Briel. Al van op de kade worden de geestelijken uitgejouwd door de opgejutte menigte. Lumey springt uit zijn nest (= bed): “Eindelijk! De papen! Bind ze per twee aan elkaar! Naar de galg! Erom heen lopen! Achterwaarts! Zingen, papen! Zingen!!”. Drie keer. Dan door de straten jagen. Woeste vrouwen slaan de geestelijken met bezems! Dan weer drie keer rond de galg. Dan wordt het ... stil. Plots: een heldere stem: “zwakzinnige”, oude Govaert van Duynen zingt het gebed tot Onze Lieve Vrouw van Smarten! Van buiten! Wel: die Moeder in de Hemel zal de

dappere oude man helpen! Galgendans voorbij. Tóch niet opgehangen. Niet vandaag.

Wat is nu het “zuivere evangelie”?

Dinsdag 8 juli. Protestants geworden broers van gardiaan Claes Pieck komen met een idee naar Lumey: “Laat de gevangenen het pausdom afzweren! Dat heeft toch niet veel te betekenen! Vraag een twistgesprek tussen hen en hervormde predikers.” “Uitstekend!”, zegt Lumey. Hij weet: wie het pausdom afzweert, verradt de eenheid en onafhankelijkheid van de Kerk. Hij laat twee protestantse predikanten komen. De gevangenen mogen ook hun twee besten sturen: Claes Pieck en Lenaert Vechel. “Allen naar het stadhuis van Den Briel!” Geuzenbaas Lumey heeft er zin in!

Pastoor Vechel begint: “Kunt u ons een Heilige Schrift, een Bijbel, brengen? Dat is het enige wat jullie aanvaarden, toch? De protestantse prediker Andries Cornelissen (een afgefallen kapelaan) pakt het gewijde boek aan en toont het: “Ik stel u voor: het zuivere Woord Gods! Door

de onware prediking van de papisten (= scheldwoord voor katholieken) zo vaak vervalst!” Vechel: “En? Wat is dan het “zuivere woord Gods”?” Cornelissen: “Het Oude en Nieuwe Testament!” Vechel en Pieck: “Hoe weet u zéker dat die boeken écht het Woord van God zijn?” Cornelissen wordt zenuwachtig: “Deze verleiders willen ons laten zeggen, dat het Woord Gods tot ons gekomen is door de overlevering van hun afgod, de paus!”

Natuurlijk is voor ons de paus geen god of afgod! Maar: als de protestanten “de Schrift alleen” geloven: wie heeft ooit vastgelegd welke boeken daartoe behoren en welke niet? De Kerk, jawel de katholieke, en dat al in het jaar 397! De protestanten steunen zich dus op iets, wat eigenlijk ... katholiek is! Nu grijpen de geuzensoldaten in: Claes Pieck en Lenaert Vechel worden weggesleept!

Antwoord van de Prins van Oranje

Lumey terug op zijn hoofdkwartier. Bode Splinter brengt een brief: van de

Prins van Oranje! Willem wil dat de priesters en broeders worden vrijgelaten! Lumey is woest: “Ik ben vastbesloten alle slachtoffers van de tirannie van Alva te wreken! *Ik* ben hier de baas! Niet de Prins! Haal die papen vannacht uit de kerker en knoop ze op!”

De slappen vallen af ...

Woensdag 9 juli 1573. Twee uur ‘s nachts. Soldatenstappen: “Opstaan!” Weer worden de priesters en broeders per twee aan elkaar gebonden. “Naar de turfschuur van Te Rugge!” De gevangenen weten wat hun daar wacht! Er zijn er die bibberen, maar Claes Pieck geeft hun moed!

Buiten Pontus de Huyter: na zoveel meegemaakt, meegeleden, te hebben ... springt hij eruit! En dan is er nog een jonge priester, die tot dan toe heel netjes heeft geleefd. Maar dapper zijn? Nooit gedurfd! Wenend en bibberend smeekt hij de Geuzen: “Laat mij toch vrij! Ik doe alles wat jullie willen!” En hij gooit zijn katholiek geloof weg ...

Het feestmaal staat klaar!

De anderen? Die biechten onderweg. Bij één van de mede-priesters. Dan: de schuur! Binnen: balken. Aan die balken: ladders en touwen met een lus eraan. Nu is het menens!

Claes Pieck moet als eerste naar omhoog. Hij geeft de anderen moed: “Jongens, we staan op het punt van Je-

zus de kroon te ontvangen! Verlies hem niet! Wordt niet laf! Wees blij!” En ... snok! Het lichaam hangt! De ziel: de hemel in!

Een protestants predikant stort zich nu op de jonge, bange broeders: “Kom, jullie zijn nog te jong om te sterven! Laat het paapse bijgeloof vallen! Dan zijn jullie vrij!” De oudere priesters gaan er tussen staan! Om de jonge

te beschermen. “Neen! Ze willen niet! Dat doen ze niet!” Eén van de jonge mannen roept dapper: “Ik geloof alles wat de gardiaan (Claes Pieck) gelooft!”

Maar twee anderen, waaronder de jonge Willem van Luik, laten zich door de predikant bepraten en stappen uit! Willem was als monnik lui en ongehoorzaam geweest, nu verliest hij de kroon! Hij mag voortaan het persoonlijk slaafje worden van één van de Geuzen! Pontus de Huyter ook, trouwens.

Vurige Jeroen van Weert is woedend! Van op de ladder verkoopt hij de predikant een trap: “Slecht mens! De duivel spreekt uit uw mond!” Daarvoor wordt Jeroen extra gruwelijk gemarteld!

Pastoor Lenaert Vechel beklimt nu de ladder. Hij spreekt de anderen moed in. Maar dan krijgt hij tranen in de ogen: “Mijn arm moedertje zal we-

nen ...” En kijk: oude, magere Govaert van Duynen spreekt: “Maar Meester Lenaert! Waarom klim je niet vlúgger naar het feestmaal wat voor ons klaarstaat? Vandaag nog zullen wij bij de Vader in de Hemel zijn!”

En ja: spoedig hangen allen! De beulen willen oude Govaert nog vrijlaten. Maar die lieve rakker beklimt zelf de ladder: “Breng mij snel naar mijn broeders! Ik zie de hemel openstaan!” Snok! Met z’n negentienen vliegen de zielen van die goede, dappere priesters en monniken de andere wereld in! Nog in de nacht verschijnen ze aan twee heel verschillende mannen, die van het voorgevallene nog niet kunnen weten. Die getuigen: “Ik zag hun! Stralend van hemelse glorie en geluk!” De negentien zijn heilige martelaars. Helden van de Nederlanden!

Blijven staan in de storm van de vervolging? Wie? Hoe?

De Geuzenstorm trekt voorbij. Maar dan volgt de Tachtigjarige Oorlog. Nog tot 1648. En wat is het resultaat? De Nederlanden gescheurd: in twee delen en twee godsdiensten. In het noorden (later: “Nederland”) zullen protestanten heersen over ongeveer evenveel katholieken. In het zuiden (later: “België”) zal het katholiek geloof nog lang bewaard blijven, maar de vorsten zijn meestal buitenlanders: uit Spanje, Oostenrijk, Frankrijk.

Wie is in Gorcum tijdens de Geuzenstorm blijven staan? Negentien priesters en broeders. Vier gezinnen. De meeste anderen: slap geworden en het ware, katholieke geloof verloren.

Misschien ook hun ziel. Ook priesters zijn afgefallen.

Wat heeft het verschil gemaakt? Laten we eerlijk zijn: die kracht is altijd een bijzonder geschenk van de goede God. Een genade. Daar kun je om bidden. Maar de meesten die bleven staan, hadden zich door een goed leven voorbereid: altijd dichterbij Jezus toe willen! Hoe? Innig bidden, altijd studeren (= leren) over het geloof, goed zijn voor de medemensen, geen schrik hebben van offers (vasten!), eerlijk zijn, de waarheid zeggen. Durf!

Voorbereid?

Of de vervolgte christenen van nu op tijd zullen kunnen ontsnappen, een veilig onderkomen vinden om verder een goed katholiek leven te leiden en hun

zielen voor de hemel te redden? Of, als ze gepakt worden, of ze dan trouw en sterk zullen blijven zoals de Martelaren van Gorcum? “Gas geven”, meisjes en jongens! Voor hun bidden en offeren wij weer. Nu in februari.

Maar mocht iemand nu ons zélf het leven zuur maken of willen doden voor ons geloof? Zullen we dan moedig en trouw zijn? Van Jezus moet de kracht komen. Smeken we Hem er bijzonder om! Vragen we de martelaren in de hemel om hun voorspraak voor ons! En klemmen wij ons nu al aan Jezus vast: bidden, leren, goed zijn, offertjes brengen, eerlijk zijn en ... “Neen!” zeggen tegen stouteriken! Zoals de lieve, oude priester Govaert van Duynen zegde: “Dan staat het feestmaal in de hemel klaar!” Ook voor ons.

Pater Koenraad Huysegems

De jonge gevangene

Een verhaal

In de vijftiende eeuw woonde in de stad Valencia een schatrijke koopman, de heer de Duro. Zijn vrouw was al vroeg gestorven en hij had slechts één dochtertje, Maria geheten, dat hij zeer liefhad. Op enige uren afstand van de stad, in een mooie vlakte bij de Middellandse Zee, had hij een klein buitengoed, waar hij soms enige tijd doorbracht. Voor Maria waren dat altijd heerlijke dagen; ze kon dan in de vrije natuur spelen naar hartenlust.

Eens was de koopman weer op zijn buitengoed. Hij was van plan er nog een paar weken te blijven, toen hij onverwachts voor dringende zaken naar de stad werd geroepen. Hij liet dus Maria onder de hoede van enige trouwe dienstboden achter. Zo spoedig mogelijk, zo had hij beloofd, zou hij terugkomen.

In die tijd werd de Middellandse Zee onveilig gemaakt door zeerovers, die aan de noordkust van Afrika woonden. Het waren Mohammedanen, hevige vijanden van de Christenen. Ze overvielen de schepen, roofden de lading en namen de bemanning gevangen. Soms ook landden ze aan de Europese kusten, plunderden en verwoestten er zoveel ze konden, en keerden dan met buit beladen naar hun vaartuigen terug.

In de nabijheid van het landgoed hadden ze zich echter nog niet gewaagd

en niemand dacht dan ook maar het minste aan gevaar. Daags na het vertrek van haar vader speelde Maria alleen in een klein bosje, dicht bij het strand. Daar opeens hoorde ze ruwe stemmen en een ogenblik later kwam een bende woeste kerels voor de dag. Het waren zeerovers, die ongemerkt waren geland. Twee van hen grepen het hevig verschrikte meisje en brachten het naar het schip. De overigen snelden naar het landgoed en drongen het woonhuis binnen. Ze namen alles mee, wat waarde had, staken daarna het gebouw in brand en zeilden weg.

De dienstboden hadden zich nog tijdig weten te redden en brachten hun meester de treurige tijding. Onmiddellijk werd nu een schip met dapperre soldaten uitgezonden om de rovers te achtervolgen, maar dezen waren al met hun buit in veiligheid. Je kunt je de droefheid en de wanhoop van de

ongelukkige vader voorstellen. Om het verlies van zijn landhuis zou hij niets hebben gegeven, als hij zijn kind maar had teruggekregen. Nu kon hij niets doen dan bidden, dat God zijn Maria beschermen zou.

De aanvoerder van de zeerovers heette Afdal. Hij was een jonge man, die al heel wat had meegemaakt. Hij zeilde naar een kleine haven niet ver van de stad Algiers. Hier had hij een groot landgoed, waar hij woonde, als hij niet op zee was.

Toen het schip was aangelegd, beval hij Maria, hem te volgen. Hij bracht haar nu naar een vertrek, dat zeer prachtig gemeubeld was. Op een met zijden kussens bedekte divan lag een meisje, dat verscheidene jaren jonger was dan Afdal. Het was Esma, zijn enige zuster, van wie hij veel hield. Esma toonde zich zeer blij, dat haar broer weer terug was en vroeg toen, op Maria wijzend: “Wie heb je daar meegebracht?” “Een christen-meisje, dat ik in Spanje heb gevangen genomen. Je hebt laatst nog geklaagd, dat je dikwijls je verveelt, wanneer ik weg ben. Nu heb je wat afleiding.” Esma

zag Maria eens aan. Deze zag er zo lief en verstandig uit, dat ze haar dadelijk beviel. Ze dankte Afdal dan ook vriendelijk voor zijn geschenk.

Maria werd dus de slavin van Esma. De hele dag moest ze bij haar zijn en haar op haar wenken bedienen. Ze behoefde wel niet hard te werken en kreeg goed eten, maar toch had ze geen gemakkelijk leven. Want Esma was lastig en driftig. Ze was gewend, dat ieder voor haar vloog, en wanneer iets niet naar haar zin was, werd ze kwaad en begon te schelden en te slaan. Het is te begrijpen, dat dit Maria, die vroeger niets dan weelde had gekend, hard viel. Maar ze verdroeg alles met geduld. Ze had een zeer godsdienstige opvoeding ontvangen en geleerd, altijd op God te vertrouwen. Nu, dat deed ze dan ook. Nooit verzuimde ze haar morgen- en avondgebed te doen en zich dan geheel over te geven aan Gods heilige Wil. En dan vond ze telkens weer nieuwe kracht om zich te schikken in haar lot.

Maria was, toen ze gevangen werd genomen, pas veertien jaar, maar ze had goed onderwijs gehad en kende allerlei zaken, waarvan Esma nooit had gehoord. Ze wist haar nu aangenaam bezig te houden en leerde haar van alles. Ze bracht haar elke morgen verse bloemen en voorkwam haar wensen. In het begin was Esma dikwijls hard en onrechtvaardig tegen haar, maar later veranderde dat. Ze begon veel van Maria te houden en nu kwam er een mooi plan bij haar op.

Op zekere dag, terwijl ze door de tuin wandelden, zei ze opeens: “Maria, ik moet eens met je praten. Ik houd zoveel van je, dat ik je voortaan als mijn zus wil beschouwen. Dan zal je rijk en

gelukkig zijn en alles hebben, wat je maar verlangt. Daarom vraag ik maar één ding van je: zweer je geloof af en neem het mijne aan”. “Nee, Esma,” zei Maria, “dat nooit. Wat zou ik aan alle schatten van de wereld hebben, als ik er mijn ziel door moet verliezen? Het leven is zo kort, maar aan de eeuwigheid komt geen einde”.

Esma hield aan en schilderde haar het heerlijke leven, dat ze zou hebben, als ze haar voorstel aannam. Toen dat niet hielp, probeerde ze het met bedreigingen. Ze zou haar hard laten werken, slecht eten geven en haar laten mishandelen. Maar Maria bleef standvastig en zei, dat ze liever wilde sterven dan haar geloof te verzaken.

Esma gaf echter zo gauw de moed niet op. Ze dacht bij zich zelf: “Wacht maar, ik zal je toch wel overhalen”. Van nu af praatte ze dikwijls met haar over het geloof. Ze zou haar wel bekeren, meende ze. Maar Maria kende heel wat van onze heilige godsdienst en dat kwam haar nu goed te pas. Ze kon gemakkelijk alles, wat Esma beweerde, weerleggen, zodat deze eindelijk moest toegeven dat de katholieke godsdienst de ware was.

Van nu af liet Esma zich dagelijks door Maria onderrichten en weldra stond haar besluit vast: ze wilde overgaan tot het katholieke geloof. Maar dan kon ze natuurlijk niet langer hier blijven. Wat dus te doen? Ze sprak er met Maria over en die was het met haar eens: ze moesten zien, het land te verlaten en in Spanje te komen. Maar hoe zouden ze vluchten? Daarover dachten beiden onophoudelijk na. Eindelijk vond Esma iemand, die haar wilde helpen.

Op het landgoed werkten tien christenslaven, bijna allen zeelieden, die door de zeerovers gevangen genomen waren. Ze hadden een treurig leven. Van de morgen tot de avond moesten ze zware arbeid verrichten; ze kregen heel slecht voedsel en werden dikwijls mishandeld. ‘s Avonds werden ze opgesloten in een vuil hok, waar niets lag dan wat half verrot stro en dan werden ze met ketenen geboeid om ontsnappen onmogelijk te maken.

De opzichter over deze gevangenen heette Achmet. Deze was een renegaat, dat is: een christen, die van het geloof is afgefallen. Hij was enige jaren geleden in de handen van de Mohammedanen gevallen en had toen, om zijn leven te redden, hun godsdienst aangenomen. Gewoonlijk waren zulke renegaten de felste vijanden van de christenen. Afdal wist dit; hij had hem daarom tot opzichter benoemd. En hij had zich niet vergist, want Achmet was zeer slecht voor de slaven en deed wat hij kon, om hun lot nog harder te maken dan het al was.

Achmet voelde zich echter heel ongelukkig. Dat kwam, doordat zijn geweten hem niet met rust liet. Dikwijls vroeg hij zich met schrik af: “Wat zal er later van mij worden?” Dit werd nog erger, nadat hij Maria had leren kennen. Hij wist, dat het haar maar één woord had gekost om rijk en geëerd te zijn, maar dat het geloof bij haar boven alles ging. Die had toch heel anders gedaan dan hij! Nu gebeurde het eens, dat de twee meisjes druk over godsdienstzaken aan het praten waren, toen Achmet opeens voorbijkwam. Beiden schrokken erg, maar Achmet stelde hun gerust

en zei, dat ze van hem niets hadden te vrezen.

Esma besloot nu, deze man in vrouwen te nemen. Ze praatte met hem, vertelde hem, dat ze graag christin zou worden en hoorde nu ook, dat hij zich gaarne zou willen bekeren. Ze vroeg hem nu, of ze niet zouden kunnen vluchten. Als ze in Spanje kwamen, zou Maria's vader verder voor hem zorgen; haar vriendin had haar dat beloofd. Achmet beloofde haar, dat hij zou doen, wat hij kon. Van nu af dacht hij elke dag na over een middel om te ontsnappen. Hij sprak erover met de slaven, die hij zo dikwijls had mishandeld. Ze verzekerden hem, dat alles vergeten en vergeven zou zijn, als hij hun weer de vrijheid verschaftte. Achmet deed nu ook zijn best om hun lot te verzachten, maar zorgde wel, dat geen van de Mohammedaanse bedienden het merkte. Als die erbij waren, raasde en tierde hij en liet de zweep knallen, maar als niemand het zag, liet hij hen soms wat rusten en gaf hun wat beter voedsel. Intussen liet Maria geen dag

voorbijgaan zonder te bidden, dat God hun plan mocht laten lukken.

Maar daar gebeurde iets onverwachts. Op zekere dag keerde Afdal van een rooftocht terug. Toen hij zijn woning binnentrad, zei hem een slavine, dat Esma in de tuin was. Hij ging erheen om haar te verrassen. Vanuit een terras hoorde hij stemmen. Esma en Maria zaten daar op een bank en praatten zó druk, dat ze niet merkten, dat iemand naderde. Zachtjes kwam Afdal dichterbij. Daar opeens hoorde hij een paar woorden, die hem zó troffen, dat hij bleef staan. Wat was dat ...? Hij kon zijn oren niet geloven ... Hij luisterde enige ogenblikken en nu kon hij niet langer twijfelen: Maria, de jonge slavine, was bezig zijn zuster in de christelijke godsdienst te onderrichten.

Eensklaps stond hij voor de twee meisjes. "Wat hoor ik!" riep hij bleek van woede. "Spreek! Ben je van plan je geloof te verzaken?" Esma was doodsbleek geworden. Maar moedig antwoordde ze: "Ja, Afdal, ik wil christin worden." "Dat heb jij gedaan!" riep Afdal. "Jij hebt mijn zus verleid! Maar daar zal je voor sterven!" Tegelijk trok hij zijn zwaard om Maria te doden. Maar Esma sprong op en beschermde met haar lichaam haar vriendin.

Afdal stak zijn zwaard weer in de schede. "Je spant dus tegen me samen," zei hij. "Goed, ik zal weten, wat ik te doen heb. Drie dagen laat ik je bedenktijd. Als je dan nog bij je voornemen blijft, zullen jullie beiden sterven."

Hij blies op een fluitje en Achmet verscheen. "Achmet," zei hij, "die twee hier hebben me verraden. Breng

hen naar de diepste kelder en geef hun niets dan water en brood. Pas op, dat ze niet ontsnappen”.

Achmet moest wel gehoorzamen en bracht de gevangenen weg. Het enige, wat hij kon doen, was, hun een woord van hoop in te fluisteren. Toen de twee meisjes alleen waren, vielen ze snikend in elkaars armen. “We zullen dus moeten sterven,” zei Esma. “Maar eerst wens ik gedoopt te worden.” “Dat zal gebeuren,” zei Maria. En nu doopte ze haar vriendin met het water, dat voor hun avondmaal bestemd was. Esma was nu overgelukkig en voelde geen vrees meer voor de dood. Moest ze voor God sterven, dan zou immers de hemel voortaan haar woonplaats zijn!

De volgende dag ging voorbij, zonder dat er iets bijzonders gebeurde. Maar daags daarna in de namiddag kwam Achmet opeens hun gevangenis binnen.

“Ik moet u gauw wat vertellen,” zei hij zacht. “Afdal en zijn mannen zijn naar Algiers getrokken. Daar wordt een groot feest gevierd. Ze komen pas morgen terug. Als alles goed gaat, zullen we deze nacht met de boot ontsnappen. Houdt dus moed en bidt.” Daarna ging hij haastig weg.

Dat was een tijding voor de meisjes! Zouden ze dus nog gered worden? Langzaam gingen de uren voor hen voorbij. Het werd middernacht. Daar hoorden ze voetstappen naderen ... De deur werd geopend en Achmet stond voor hen.

“Volg me,” zei hij. Hij bracht hen nu naar buiten. De nacht was donker. Daardoor liepen ze minder gevaar bemerkte te worden. Ze gingen door de poort, die het landgoed van de zeezijde afsloot. Weldra waren ze nu bij de haven. Daar lag een schip.

Ze bestegen het vaartuig. Daar wachtten hun de tien christenslaven, die Achmet in vrijheid had gesteld. Zij hadden reeds alles klaar gemaakt om te kunnen vertrekken. Dadelijk werd nu het anker gelicht en het zeil gehesen en bij een flinke wind ging het vooruit.

Toen het schip in volle zee was, vertelde Achmet, hoe hij het had aangelegd om te ontsnappen. Toen hij de slaven in het hok had gebracht, waar ze moesten slapen, had hij hun de boeien afgenomen en duidelijk gezegd, wat ze moesten doen. Ongeveer een uur voor middernacht had hij als altijd met de opzichter van het landgoed de ronde gedaan. Ze waren toen ook naar het verblijf van de gevangenen gegaan, om te kijken, of daar alles in orde was. Maar zo gauw ze er binnen waren, hadden enige sterke mannen de opzichter gegrepen, op de grond geworpen, een prop in de mond geduwd en stevig vastgebonden. Daarna had Achmet hem de sleutels afgenomen, de slaven naar buiten gelaten en de opzichter in het hok gesloten. En terwijl de gevangenen zich naar het schip begaven, was hij Esma en Maria gaan bevrijden. Alles was naar wens gegaan. Wanneer hun vlucht ontdekt werd, zou het in alle geval nog uren duren eer men hen kon vervolgen, want in de haven lag geen ander schip.

Je kunt begrijpen, dat de Christenen blij waren en Achmet hartelijk dankten. Ze waren echter nog niet helemaal gered, want op de zee voeren tal van zeeroversschepen, zodat ze gevaar liepen, aangehouden te worden. Maar ze hoopten, dat God, die hen tot zover had geholpen, hen ook verder zou helpen.

Toen de morgen aanbrak, waren de vluchtelingen al ver van de Afrikaanse kust. Nadat ze nog enige uren hadden gevaren, zagen ze een groot schip, met de Spaanse vlag in top, dat op hen afkwam. Het was een oorlogsschip, dat daar kruiste en het vaartuig van de vluchtelingen voor een zeeroversschip aanzag. Dadelijk liet Achmet de vlag met de halve maan, die nog altijd aan de mast wapperde, naar beneden rukken, terwijl de christenen een luid gejuich aanhieven.

Het duurde niet lang, of de twee schepen lagen naast elkaar en de Spaanse bevelhebber stapte met enige soldaten op het vreemde vaartuig over. Van Achmet hoorde hij, wat er de vorige nacht gebeurd was. Nu kwam Maria en vertelde haar geschiedenis. Toevallig was de kapitein een vriend van haar vader. Hij wist, dat de heer de Duro veel door het verlies van zijn dochter had geleden en het deed hem veel plezier, dat deze nu zo gelukkig uit haar gevangenschap was ontsnapt. Hij liet Maria, haar vriendin en de andere vluchtelingen bij zich aan boord komen, en gaf daarna bevel het zeeroversschip tot zinken te brengen. Toen dit gebeurd was, zeilde hij naar de Spaanse kust.

Nu hadden de christenen niets meer te vrezen. Nu konden ze met recht

God danken voor de redding. De reis ging verder voorspoedig, en weldra kwamen ze te Valencia aan.

Je kunt begrijpen, hoe gelukkig de heer de Duro was, toen hij zijn lieve Maria terugzag en hoorde, hoe moedig ze zich had gedragen. Maar haar standvastigheid was nu ook rijk beloond.

Esma nam na haar bekering de naam Dolores aan. Maria en zij bleven haar leven lang onafscheidelijke vriendinnen. Beiden huwden met voorname kooplieden en werden door God rijk gezegend. Ze toonden hun dankbaarheid daarvoor door veel goed te doen. De heer de Duro nam Achmet in zijn dienst en gaf hem een betrekking, waarvan hij goed kon bestaan. Van nu af leefde hij voorbeeldig, zodat hij door iedereen geacht werd. De koopman zorgde ook voor de gevangenen, die Maria hadden helpen ontvluchten. Hij gaf ieder van hen een ruime beloning in geld en verschaftte hun verder werk, waardoor ze voortaan flink hun brood konden verdienen.

“En hoorden ze niets meer van Afdal?” vraag je misschien. Jawel. Enige jaren na de vlucht van zijn zus viel hij zwaargewond in handen van de bevelhebber van een Spaans oorlogsschip. Het was dezelfde, die vroeger Maria en haar reisgenoten had opgenomen. Zodra hij in Spanje aankwam, liet hij zijn vriend de Duro weten, wie hij gevangen had genomen.

De koopman liet nu de zeerover naar zijn woning te Valencia brengen en hem daar met de meeste zorg verplegen. Afdal was over zoveel edelmoedigheid, die hij waarlijk niet van de heer de Duro had verdiend, diep getroffen. Hij zag nu in, dat de Christenen toch heel andere mensen waren dan zijn landgenoten.

Eerst hoopte men, dat hij nog zou herstellen. Maar al gauw verklaarde de dokter, dat er geen kans op genezing meer bestond en dat hij nog hoogstens een maand kon leven. Esmā deed nu haar best om haar broer te bekeren. Onophoudelijk bad ze, dat God hem de genade van het ware geloof mocht geven.

En haar gebed werd verhoord. Afdal, die zag, hoe gelukkig zijn zuster was, verzocht in de katholieke godsdienst onderricht te worden. Dit gebeurde en het einde was, dat hij zich liet dopen. Met grote eerbied ontving hij daarna de H. Communie. Kort daarna stierf hij en Esmā was overgelukkig, dat ze de ziel van haar broer had gered. Ze mocht nu vertrouwen, dat ze hem later in de hemel zou wederzien.

Weekblaadje Roomse Jeugd, 23e jg., nr. 1, 1 jan. 1938

Juffrouw Elly

Schatkisten

Hoe vol waren de Schatkisten van november (*definitief*) en december?

	nov	dec
Aantal Schatkisten:	12	11
Dagelijkse Toewijding	425	442
H. Mis	106	104
H. Communie	86	95
Geestelijke Communie	328	359
Offers	509	441
Tientjes	1.137	1.146
Bezoek aan het Allerheiligste	34	38
Meditatie	116	105
Goed Voorbeeld	285	261
Puntje	516	304

Puntje

Luister eens,
het Puntje van februari is:

Gehoorzaam zijn!

Beste Kruisvaarders,

Bekijken we eventjes de kافت van dit boekje. Wat zien we daar?

Het is een afbeelding van een prachtig schilderij waarop het feest van Maria Lichtmis uitgebeeld wordt. We zien O.L. Vrouw en de H. Jozef samen met de H. Simeon, die het Jezuskindje draagt, in de tempel van Jeruzalem.

We vieren het feest van Maria Lichtmis op 2 februari. In het Evangelie van die feestdag lezen we hoe Maria en Jezus naar de tempel van Jeruzalem gingen. De joodse wet verplichtte elke mama, nadat zij een baby had gekregen, naar de tempel te gaan om door de priester te worden gereinigd. Waarom? Wel, sinds Adam en Eva draagt elke mens de erfzonde. Deze erfzonde wordt door de ouders aan de kinderen doorgegeven. Volgens de joodse wet moest niet enkel het kindje, maar ook de mama van de zonde gereinigd worden. Dat gebeurde in de tempel door de zegen van de joodse priesters.

De joodse wet bepaalde ook nog dat elk eerstgeboren jongetje van een gezin van God moest worden vrijgekocht. Daarom had de H. Jozef ter vrijkoping van Jezus twee jonge duifjes naar de tempel meegebracht om ze

op het altaar te laten offeren en verbranden. De H. Jozef ruilde volgens de joodse wet het leven van de duifjes voor het leven van Jezus.

Ja, beste Kruisvaarders, dat was de joodse wet. Maar weten jullie wat er speciaal is en – na enig overwegen – ons reden tot nadenken geeft?

Jezus en Maria dienden eigenlijk helemaal niet gehoorzaam te zijn aan die joodse wetten, maar deden het toch. *Vrijwillig*. Laat me dat even verklaren.

Jezus diende niet van God te worden vrijgekocht, omdat Hij zelf God is. Jezus is geen schepsel dat aan Gods

wet moet gehoorzamen. Hij is zelf de Wetgever en staat boven de wet! Maar zie, toch gehoorzaamde Jezus aan de wet en liet zich door de H. Jozef opofferen en vrijkopen. *Vrijwillig.*

Ook Maria diende niet gereinigd te worden, want zij had immers de erfzonde niet. Ze is de Onbevlekt Ontvangene en zij kan dus helemaal geen erfzonde doorgeven. Aldus gold voor Maria die reinigungswet niet. Maar, wat lezen we in het Evangelie van 2 februari? Ook Maria gehoorzaamde, in navolging van Jezus, aan de joodse wet. *Vrijwillig.*

Beste kinderen, om meer en meer op Jezus en Maria te gaan gelijken, hebben we daarom de **gehoorzaamheid** als puntje voor de maand februari gekozen.

De gehoorzaamheid is een deugd die ervoor zorgt dat wij *gewillig* en *zonder uitstel* de bevelen van vader of moeder volbrengen.

Ze is een *deugd*. Dat betekent dat degene, die regelmatig gehoorzaamt, dichter bij de heiligheid komt en dus dichter bij God en de hemel. Dat is goed! Dat willen we zeker! Dat is ons doel!

We willen onze ouders gehoorzamen. En dit om twee redenen!

Ten eerste: onze ouders zijn goed voor ons. Zij hebben ons het leven geschonken, zij geven ons dagelijks voedsel, huisvesting, scholing, ... Wij moeten hun liefde met eerbied en wederliefde beantwoorden. Daartoe behoort het dat wij hun aanwijzingen opvolgen.

Ten tweede: papa en mama zijn ook de plaatsvervaarders van God. God is normalerwijze niet zichtbaar thuis aanwezig (wel onzichtbaar!). Daarom heeft God onze ouders de opdracht gegeven ons hoorbaar en waarneembaar de weg naar de hemel te wijzen. Onze ouders zeggen hoe wij er kunnen komen ... natuurlijk moeten we dat dan ook doen ... uit gehoorzaamheid. De H. Paulus zegt: "*Gij kinderen, gehoorzaam uw ouders in alles, want dat is uw plicht.*" (vgl. Kol. 3, 20 en Ef. 6, 1)

Wij willen onze ouders bovendien *gewillig* gehoorzamen. Dit betekent, dat papa en mama niet eerst met straffen hoeven te dreigen alvorens we be-

sluiten te gehoorzamen. We moeten *uit onszelf* gehoorzamen, blij en monter, niet gedwongen omwille van de dreigende straf: vroeg gaan slapen of geen toetje. Neen, wij willen graag uit onszelf gehoorzamen, omdat het goed is en omdat het zo hoort. Net zoals we over Jezus en Maria lezen in het Evangelie!

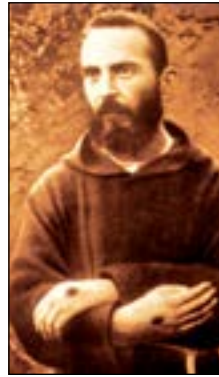
Wij willen ook *zonder uitstel* gehoorzamen. Wij willen niet eerst lang overleggen of een tijdje boos op onze kamer zitten nukken alvorens we doen wat papa of mama vraagt. Neen, we gehoorzamen direct! Nauwelijks een seconde ertussen!

Soms is het niet altijd gemakkelijk om te doen wat er gevraagd wordt, maar wij moeten onszelf leren overwinnen. Dat getuigt van sterkte! Enkel de dapperen kunnen dat! En vergeten we het niet, beste Kruisvaarders, dat wij als leden van de Eucharistische Kruistocht tot het keurkorps van Jezus Christus behoren! Tot de dappersten, de sterksten, de moedigsten!

Beste Kruisvaarders, aler we aan het puntje van de gehoorzaamheid beginnen, nog volgend klein verhaaltje.

In een hoek van een kloostertuin stond een appelboom, die dor en dood was. Om de gehoorzaamheid van een jonge monnik te testen, gaf de abt hem de opdracht om de boom te verzorgen en dagelijks water te geven. Een zinloos werk, want het is onmogelijk een dode boom weer tot leven te brengen.

De monnik echter gehoorzaamde en voerde het bevel van zijn abt met

geduld en volharding uit. En zie! Een wonder! Na *één jaar* van trouwe verzorging van de boom begon hij bladeren te dragen. Het *tweede jaar* droeg hij reeds bloesems. Het *derde jaar* droeg de boom vruchten. Een wonder door gehoorzaamheid!

Toen de rode blozende appels in de refter van het klooster op tafel kwamen, zei de abt: “Zie, dat zijn de vruchten van de gehoorzaamheid!” Alle monniken waren over de gehoorzaamheid van de jonge monnik verwonderd en waren aangespoord zelf deze deugd te beoefenen!

Aldus, beste kinderen, zijn we gehoorzaam en geven we anderen hierdoor het goede voorbeeld! Jullie mogen voor iedere keer dat je aan papa, mama of hun plaatsvervaarders (leerkrachten op school) direct en blij hebt gehoorzaamd het bijzonder Puntje in de Schatkist invullen!

Veel succes! Op naar de heiligheid!

Pater Matthias De Clercq
EK-Kruisridder

Bijbelse Geschiedenis

R. Businger

109. Een hofbeambte uit Ethiopië wordt gedoopt.

Kinderen van God zijt ge allen door het geloof in Christus Jezus. Gal. 3, 26

Kort daarop verscheen een engel aan Filippus en sprak tot hem: “*Sta op, en ga tegen de middag de weg op, die van Jeruzalem naar Gaza loopt, en wel de woestijnweg*”. Filippus ging. Nu ontmoette hij een hooggeplaatst hoofdbeampte van Candace, koningin van Ethiopië, die toezicht had over haar gehele schatkist. Deze had in Jeruzalem gebeden en keerde in een prachtige wagen naar huis terug. Hij las bij de profeet Isaias (53, 7-8) een voorspelling over de Messias, die hij niet verstond, namelijk deze: “*Als een schaap werd Hij ter slachtbank geleid; en als een lam, stom tegenover Zijn scheerder; zó doet ook Hij Zijn mond niet open. In de vernedering werd Zijn vonnis voltrokken. Wie zal Zijn afkomst vermelden? Want Zijn leven wordt weggenomen van de aarde*”.

Filippus naderde op ingeving van de H. Geest en vroeg de schatmeester: “*Begrijpt ge wel, wat ge leest?*” Deze

antwoordde: “*Hoe zou ik het kunnen, zo niemand mij leiding geeft?*” En hij verzocht Filippus bij hem in de wagen te komen. Filippus deed het, en verkondigde hem nu het Evangelie van Jezus.

Intussen waren zij bij een water gekomen, en de schatmeester verlangde gedoopt te worden. Filippus sprak: “*Als ge van ganser harte gelooft, dan mag het.*” De hofbeambte antwoordde: “*Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is*”. Toen stapten beiden uit de wagen, en Filippus doopte hem. Ver-

volgens werd Filippus plotseling door de Geest van de Heer weggevoerd, zodat de hofbeambte hem niet meer zag.

Daardoor erkende deze, dat God Zijn dienaar tot hem had gezonden, en hij zette vol blijdschap zijn reis voort.

110. De bekering van Saulus (in het jaar 34 na Chr.)

*Door Gods genade ben ik, wat ik ben.
1 Kor. 15, 10*

Saulus was nog immer vol vervolgingswoede en moordplannen tegen de leerlingen van de Heer. Hij ging naar de hogepriester en verzocht en bekwam van hem volmachtsbrieven voor de stad Damascus, om daar alle Christen mannen en vrouwen geboeid naar Jeruzalem te voeren. Anstonds ging hij op weg. Doch nabij Damascus omstraalde hem plotseling een licht van de hemel. Verblind en als door de bliksem getroffen, viel hij ter aarde neer. Op hetzelfde ogenblik hoorde hij een stem uit de hemel: “Saul, Saul, waarom vervolgt ge Mij?” En hij zei: “Wie zijt Gij, Heer?” De stem antwoordde: “Ik ben Jezus, die gij vervolgt”. Bevend en ontroerd vroeg Saulus: “Heer, wat wilt Gij, dat ik doe?” De Heer antwoordde: “Sta op, en ga naar de stad; en men zal u zeggen, wat ge doen moet”. Saulus stond op; maar al waren zijn ogen open, hij zag niets; daarom namen zijn begeleiders, die wel de stem gehoord, maar niets hadden gezien, hem bij de hand en brachten hem naar Damascus. Hier vertoefde hij drie dagen zonder eten en drinken, en kon al die tijd niets zien.

In Damascus bevond zich een leerling van Jezus, met name Ananias. De Heer beval hem naar Saulus te gaan. Ananias weifelde en vreesde, want hij had vernomen, hoe wreed Saulus de Christenen vervolgde. Doch de Heer hernam: “Ga,

want die man is Mij een uitverkoren werktuig, om Mijn naam te verkondigen voor volkeren en vorsten en voor Israëls zonen”. Ananias deed nu, zoals de Heer hem had gezegd, legde Saulus de handen op en sprak: “Broeder Saul, de Heer Jezus, die u onderweg is verschenen, heeft mij gezonden, opdat ge weer moogt zien, en vervuld moogt worden van de H. Geest”. En terstond vielen hem, om zo te zeggen, de schillen van de ogen, en hij zag weer; en hij stond op en werd gedoopt. Daarop predikte Saulus, ook Paulus genoemd, in de synagoge, dat Jezus de Zoon van God is. Toen de Joden dit hoorden, stonden zij ten hoogste verbaasd; want zij wisten, dat Saulus naar Damascus was gegaan, om de Christenen gevangen te nemen. Daarom vervolgden zij hem en wilden hem zelfs doden, maar God behoedde hem. En hij beschaamde de Joden in Damascus, door te bewijzen, dat Jezus Christus de verwachte Messias is.

Jaarprogramma 2019

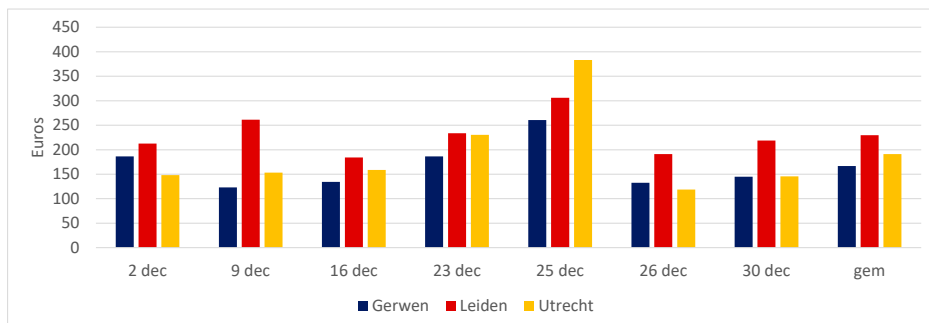
Wanneer?	Waar?	Wat?	
van t/m			
04-02	09-02	Antwerpen	Geestelijke Oefeningen (heren)
10-03		Gerwen/Leiden/ Utrecht	Vastenbezinning (+Derde Orde FSSPX)
16-03	17-03	Amsterdam	Stille Omgang
23-03		Gerwen	Derde Orde FSSPX
29-03	31-03	Bois-Seigneur-Isaac (B)	
25-05		Gerwen	Gezinsweekeinde Derde Orde FSSPX
26-05		Gerwen	Torendag
30-05		Gerwen/Leiden	Eerste H. Communie
08-06	10-06	Frankrijk	Bedevaart Chartres-Parijs
23-06		Gerwen	Sacramentsprocessie
28-06		Ecône (CH)	Priesterwijdingen
29-06		Zaitzkofen (D)	Priesterwijdingen
07-07	21-07	Tot nader bericht	EK-jongens/meisjeskamp
08-07	13-07	Antwerpen	Geestelijke Oefeningen (gemengd)
24-08	25-08	Nederland	Bedevaart Gorcum-Brielle
14-09		Bonheiden (B)	Sportdag van de Traditie
21-09		Gerwen	Derde Orde FSSPX, bedevaart
05-10		Banneux	Bedevaart District Benelux
12-10		Gerwen	Aanbiddingsdag
13-10		Leiden	Parochiefeest
14-10	19-10	Antwerpen	Geestelijke Oefeningen (dames)
10-11		Utrecht	Parochiefeest
16-11		Gerwen	Derde Orde FSSPX
24-11		Gerwen	Parochiefeest met Sinterklaas
24-11		Leiden	Koordag i.v.m. H. Cecilia
01-12		Gerwen/Leiden/ Utrecht	Adventsbezinning (+Derde Orde FSSPX)

Onze Overledenen

Mevr. M.C.	van Stijn-de Kort	Beekbergen	02	02	2003
Hr. C.H.	van der Sman	Wellerlooi	03	02	2013
Mevr. M.J.	ten Berge-Pijnenburg	Den Haag	04	02	2013
Mevr. M.M.T.N.L.	Wijnhamer-Gouw	Den Haag	06	02	2004
Mevr. A. Th.	Pot-Raaijmakers	Valkenswaard	08	02	2007
Mevr. H.C.L.	Jaspers-Lemmens	Maastricht	09	02	2006
Eerw. Pater H.A.P.	Ierschot o.m.d.	Nijmegen	11	02	2010
Mej. H.G.M.	Vissers	's Hertogenbosch	11	02	2015
Mej. M.L.	Bastiaanse	Rotterdam	12	02	2015
Mevr. J.M.	van der Horst-Schouten	Rijswijk	13	02	2015
Mevr. M.J.	Korb-Zirkel	Zwijndrecht	14	02	2003
Hr. F.A.M.	Wouters	Utrecht	14	02	2015
Hr. H.J.	van Eekeren	Utrecht	14	02	2017
Hr. H.	Heuts	Sittard	20	02	2004
Hr. Q.J.	van der Horst	Rijswijk	21	02	2005
Mevr. G.C.	Ebbers-Nillissen	Nijmegen	21	02	2008
Mevr. E.M.	Dohmen-van Leeuwen	Eindhoven	27	02	2002
Mevr. M.J.	Kobus-Egbertsen	Dieren	27	02	2004
Hr. F. de	Beaufort	Zeist	27	02	2007
Hr. J.	van Dijk	Tilburg	27	02	2012
Mej. M.E.T.	Wouters	Utrecht	29	02	2016

Collecten in de maand december 2018

Kalender Gerwen

Februari

vr.	1	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. H. Ignatius, biss. v. Antiochië en mart.
		18.30	H. Mis	
za.	2	8.30	Kaarswijding, Processie, gez. H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Opdracht van Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.); daarna uitstelling tot 12.30 uur
		10.30	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	3	10.30	Hoogmis	4^e zondag na Driekoningen (2^e kl.); na de Hoogmis kinder- en Blasiuszegen
ma.	4	18.30	H. Mis	H. Andreas Corsini, biss. en bel. (3 ^e kl.)
di.	5	18.30	H. Mis	H. Agatha, maagd en mart. (3 ^e kl.)
wo.	6	7.15	H. Mis	H. Titus, biss. en bel. (3 ^e kl.); ged. H. Dorothea, maagd en mart.
do.	7	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	H. Romualdus, abt (3 ^e kl.)
vr.	8	7.15	H. Mis	H. Johannes van Matha, bel. (3 ^e kl.)
za.	9	8.30	H. Mis	H. Cyrillus, biss. v. Alexandrië en kerkl. (3 ^e kl.); ged. H. Apollonia, maagd en mart.
		10.00	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	10	10.30	Hoogmis	5^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
ma.	11	18.30	H. Mis	Verschijsning van O.L.V. te Lourdes (3 ^e kl.)
di.	12	18.30	H. Mis	de zeven HH. Stichters v.d. Servieten van Maria, bel. (3 ^e kl.)
wo.	13	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
do.	14	17.30	Lof	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Valentinus, priester en mart.
		18.30	H. Mis	
vr.	15	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. HH. Faustinus en Jovita, mart.
za.	16	8.30	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.00	Onderricht	<i>Godsdienstlessen</i>
zo.	17	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.)
ma.	18	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Simeon, biss. en mart.
di.	19	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
wo.	20	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
do.	21	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
vr.	22	7.15	H. Mis	De Stoel van de H. Petrus (2 ^e kl.)

za.	23	8.30	H. Mis	H. Petrus Damianus, biss. en kerkl. (3° kl.)
		10.00	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	24	10.30	Hoogmis	Zondag Sexagesima (2° kl.)
ma.	25	18.30	H. Mis	door de week (4° kl.)
di.	26	18.30	H. Mis	door de week (4° kl.)
wo.	27	7.15	H. Mis	H. Gabriël-van-de-Moeder-van-Smarten, bel. (3° kl.)
do.	28	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	door de week (4° kl.)

Maart

vr.	1	17.30	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		18.30	H. Mis	van Jezus (3° kl.)
za.	2	8.30	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3° kl.); daarna uitstelling tot 12.30 uur
zo.	3	10.30	Hoogmis	Zondag Quinquagesima (2° kl.); kinderzegen
ma.	4	18.30	H. Mis	H. Casimir, bel. (3° kl.); ged. H. Lucius, paus en mart.
di.	5	18.30	H. Mis	door de week (4° kl.)
wo.	6	18.30	Aswijdning, Askruisje, gez. H. Mis	Aswoensdag (1° kl.); vasten en onthouding verplicht!

Activiteiten in Gerwen

Catechismusonderricht: Zaterdag 2, 9, 16 en 23 februari; van 10.00-11.40 uur

Jong Katholiek Initiatief: bijeenkomst zondag 3 februari

Geloofsverdieping volwassenen: zondag 10 februari

Bijeenkomst misdienaars: zondag 17 februari

Gebedsinitiatief: na de Hoogmis op de eerste zondag van de maand

- Heren: 1. bekeringen en 2. heiliging van het familieleven
- Dames: 3. roepingen

Kalender Leiden

Februari

vr.	1	18.00	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart
		19.00	H. Mis	van Jezus (3° kl.); ged. H. Ignatius, biss. v. Antiochië en mart.

za.	2	9.00	Kaarswijding, Processie, gez. H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Opdracht van Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.); daarna uitstelling tot 13.00 uur
		10.50	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	3	10.30	Hoogmis	4^e zondag na Driekoningen (2^e kl.); na de Hoogmis kinder- en Blasiuszegen
vr.	8	19.00	H. Mis	H. Johannes van Matha, bel. (3 ^e kl.)
za.	9	9.00	H. Mis	H. Cyrillus, biss. v. Alexandrië en kerkl. (3 ^e kl.); ged. H. Apollonia, maagd en mart.
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	10	10.30	Hoogmis	5^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
vr	15	19.00	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. HH. Faustinus en Jovita, mart.
za.	16	9.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	17	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.)
vr.	22	19.00	H. Mis	De Stoel van de H. Petrus (2 ^e kl.)
za.	23	9.00	H. Mis	H. Petrus Damianus, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
zo.	24	10.30	Hoogmis	Zondag Sexagesima (2^e kl.)

Maart

vr.	1	18.00	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. H. Switbertus, biss. en bel. (bisdom Rotterdam)
		19.00	H. Mis	
za.	2	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna uitstelling tot 13.00 uur
zo.	3	10.30	Hoogmis	Zondag Quinquagesima (2^e kl.); kinderzegen
wo.	6	19.00	Aswijding, Askruisje, gez. H. Mis	Aswoensdag (1^e kl.); vasten en onthouding verplicht!

Activiteiten in Leiden

Catechismusonderricht: Zaterdag 2, 9 en 16 februari; van 10.20-12.00 uur

Eucharistische Kruisvaarders: bijeenkomsten 3 februari en 3 maart

Jong Katholiek Initiatief: bijeenkomst zondag 10 februari

Geloofsverdieping volwassenen: nader aan te kondigen

Gebedsinitiatief: voor roepingen: na de Hoogmis op de derde zondag van de maand

Kalender Utrecht

Februari

vr.	1	18.00	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. H. Ignatius, biss. v. Antiochië en mart.
		19.00	H. Mis	
za.	2	11.00	Kaarswijding, Processie, gez. H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Opdracht van Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.); daarna uitstelling tot 13.00 uur
zo.	3	10.30	Hoogmis	4^e zondag na Driekoningen (2^e kl.); na de Hoogmis kinder- en Blasiuszegen
vr.	8	-----	geen H. Mis	H. Johannes van Matha, bel. (3 ^e kl.)
za.	9	-----	geen H. Mis	H. Cyrillus, biss. v. Alexandrië en kerkl. (3 ^e kl.); ged. H. Apollonia, maagd en mart.
zo.	10	10.30	Hoogmis	5^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
vr.	15	19.00	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. HH. Faustinus en Jovita, mart.
za.	16	11.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
zo.	17	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.)
vr.	22	19.00	H. Mis	De Stoel van de H. Petrus (2 ^e kl.)
za.	23	11.00	H. Mis	H. Petrus Damianus, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
zo.	24	10.30	Hoogmis	Zondag Sexagesima (2^e kl.)

Maart

vr.	1	18.00	Lof	Eerste vrijdag v.d. maand, Votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. H. Switbertus, biss. en bel. (bisdom Utrecht)
		19.00	H. Mis	
za.	2	11.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, Votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna Lof met Rozenhoedje
zo.	3	10.30	Hoogmis	Zondag Quinquagesima (2^e kl.); kinderzegen
wo.	6	19.00	Aswijding, Askruisje, gez. H. Mis	Aswoensdag (1^e kl.); vasten en onthouding verplicht!

Activiteiten in Utrecht

Bespreking missaal: alle zondagen na de koffie

Geloofsleer voor catechumenen: na bespreking missaal

Onze adressen in Nederland

Gerwen

Leiden

Utrecht

Oude St. Clemenskerk

Heuvel 21
5674 RR Nuenen
Telefoon

+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 54

Kapel O.L.V. van de
Rozenkrans

Sumatrastraat 197
2315 BD Leiden

Telefoon
+31(0)71 782 05 05 of
+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 55

St. Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21
3512 GS Utrecht

Telefoon
+31 (0)40 283 45 05

H. Mis zie pagina 57

Telefoontijden: maandag t/m zaterdag 09.30-12.00 en 14.00-17.30 uur.
In noodgevallen staan wij u vanzelfsprekend ook buiten deze tijden ter beschikking. Bovendien kunt u altijd een bericht op ons antwoordapparaat achterlaten of per e-mail met ons in contact treden.

E-mail adressen van de priesters

Pater C. de Beer: c.debeer@fsspx.email

Pater K. Huysegems: p.huysegems@googlemail.com

Pater M. De Clercq: m.declercq@fsspx.email

**Steun het
Informatie-
blad!**

Bankrekening

Stichting St. Jozef Nuenen
Heuvel 23

5674 RR Nuenen
IBAN: NL11 INGB 0003 9907 90
BIC: INGBNL2A

Kerkrade

(Duitstalig)

Kerk St. Maria ter Engelen
Pannesheiderstraat 71
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Telefoon +31 (0)45 567 13 97

Op zondag Hoogmis om 9.30 uur

De erediensten worden verzorgd
door de priesters van de
Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295
D-45356 Essen
Telefoon +49 (0) 20 166 49 22

District Benelux

*Brussel (Namen, Quiévrain en
Luxemburg)*

Christus Koning Priorij
Eendrachtstraat 37
1050 Brussel
Telefoon +32 (0)2 550 00 20

St. Jozefkerk
Frère - Orban Square
1040 Brussel
Telefoon +32 (0)474 860 755

H. Mis
• zon- en feestdagen 8.00 uur
10.00 uur
• ma. t/m za. 18.00 uur

Antwerpen

Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 21-23
2018 Antwerpen
Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis
• zon- en feestdagen 7.30 uur
10.00 uur
• ma., di. 7.00 uur
• wo, za. 7.30 uur
• do., vr. 18.30 uur

Gent

Sint-Amanduskapel
Kortrijksesteenweg 139
9000 Gent
Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis
• zon- en feestdagen 10.00 uur

Colofon

Uitgever

Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie

Pater C. de Beer
Priorij St. Clemens
Heuvel 23
5674 RR Nuenen
Telefoon +31 (0)40 283 45 05

Giften ter ondersteuning

Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X in Nederland. Voor uw overschrijving kunt u gebruik maken van

- internetbankieren,
- een automatische machtiging, of
- de hierbij ingesloten acceptgirokaart.

U vindt ons ook op internet

- www.stpiusx.nl
- www.stpiusx.be

Biechtgelegenheid

Op zon- en verplichte feestdagen: drie kwartier vóór de H. Mis, eventueel ook na de H. Mis.

Stipendium voor de H. Mis

Het stipendium voor een H. Mis bedraagt: € 17,00.

2 Voorwoord

ZE HEBBEN HEM ONTTROOND

3 Hoofdstuk 18: Het sprookje van de naakte waarheid

7 Hoofdstuk 19: Het zinsbedrog van het pluralisme

DE LITANIE VAN ONZE-LIEVE-VROUW

14 Allervoorzichtigste Maagd, bid voor ons.

DERDE ORDE

19 Doel en regels van de Derde Orde

TERUGBLIKKEN

22 Mars voor het Leven in Den Haag

22 Eerste H. Communie in Gerwen

23 Districtssamenkomst in Antwerpen

23 LED-verlichting in Leiden

EUCCHARISTISCHE KRUISTOCHT

25 Uitleg van de intentie – De Martelaren van Gorcum *vervolg*

40 De jonge gevangene – *Een verhaal*

46 Schatkisten

47 Puntje

50 Bijbelse Geschiedenis

VAN DE PRIORIJ

52 Jaarprogramma 2019

53 Onze Overledenen

53 Collecten in de maand december 2018

54 Kalender Gerwen

55 Kalender Leiden

57 Kalender Utrecht

58 Onze adressen in Nederland

59 District Benelux

59 Colofon